

ETNE KONTROLLUTVAL

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Dato: måndag 22. mai 2017
Tid: kl. 13.00
Sted: Etne tinghus, formannskapssalen

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 52 75 73 53 eller mobil/sms 959 86 977/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Ved forfall blir varamedlem innkalla særskilt. Medlem som har lovleg forfall eller meina seg ugild, må gi melding om dette slik at vara medlem kan bli innkalla.

Sakskartet vil bli lagd ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off. l.*, blir berre sendt til medlemmer/varamedlemmer.

Rådmannen er invitert i sak 7

SAKLISTE:

05/17 Godkjenning av protokoll frå møte 13.02.17

06/17 Referat- og orienteringssaker 22.05.17

07/17 Etne kommune - uttale til årsrekneskapen for 2016

08/17 Tilbakemelding på interimisrevisjon 2016

09/17 Revisor si egenerklæring for 2017

Eventuelt

Aksdal, 15.05.17

Ståle Tungesvik
Kontrollutvalsleiar (sign.)

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

Kopi:	Ordførar	(møte- og talerett)
	Revisor	(møte- og talerett)
	Rådmann	(invitert i sak 7)
	Varamedlem	(til orientering, Pål S. Rullestad er innkalla for Sigve Sæle)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	22.05.17	05/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 13.02.17

Saksvedlegg: Protokoll frå møte 13.02.17

Saksorientering:

Protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 13.02.17 følgjer vedlagt. Protokollen er lest gjennom og godkjent av leiar i etterkant av møtet og over sendt kommunen slik han ligg føre.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 13.02.17 blir godkjent slik han ligg føre.

Aksdal, 15.05.17

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

ETNE KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Måndag 13. februar 2017 blei det halde møte i Etne kontrollutval under leiing av utvalsleiar Ståle Tungesvik.

MØTESTAD:	Etne Tinghus, formannskapssalen
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 13.00 – kl. 14.05
MØTANDE MEDLEMER:	Ståle Tungesvik (Sp), Ivan Kaldheim (H) og Ragni S. Fett (V)
MØTANDE VARAMEDLEM:	1.vara Pål S. Rullestad (Ap) – møter fast for Sæle, 2. vara Nina Vierdal Vee (Sp)
FORFALL	Sigve Sæle (Sp) – innvilga fritak til 31.12.17 og Åse Langhelle (Frp)
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Rådgjevar Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Forvaltningsrevisor Kari Gåsemyr - Deloitte as
ANDRE SOM MØTTE:	Ordførar Siri Klokkestuen (Sp), rådmann Pål Nygård i sak 02/17
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 01/17 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 21.11.16

Sekretariatet si innstilling:

Protokollen frå møte i kontrollutvalet 21.11.16 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 13.02.17:

Leiar gjekk igjennom protokollen.

Protokollen blei godkjent utan merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 13.02.17:

Protokollen frå møte i kontrollutvalet 21.11.16 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 02/17 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 13.02.17

1. Orientering frå rådmannen om «etiske retningslinjer og rutinar for handsaming av varslings og korrupsjon»
2. Statusrapport pr. februar 2017
3. Rapport frå haustkonferansen i Sandnes – evaluering/oppsummering
4. Rapport frå NKRF-konferansen - evaluering/oppsummering
5. K-styrevedtak 15.12.16, sak 86/16 – Fritak frå politisk verv – Sigve Sæle
6. Årsrapport 2016 - skatteoppkrevjaren i Etne kommune
7. Protokoll frå representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 16.12.16
8. Protokoll frå representantskapsmøte i HIM IKS 01.12.16
9. «Travle kontrollutvalg» – Kommunal rapport 26.01.17
10. Nye maler for normalberetninger 2016 – Informasjonsskriv 8/2016 frå NKRF

Handsaming i kontrollutvalet 13.02.17:

Etiske retningslinjer og rutinar for handsaming av varslings og korrupsjon – pkt. 1

Leiar orienterte om bakgrunnen for saka. Rådmannen viste til dei etiske retningslinjene for kommunen, som var vedlagt saka. Retningslinjene var vedtatt av kommunestyret i 2012 og gjeld for tilsette og folkevalde. Rådmannen meinte retningslinjene var gode, godt formulerte og var i aktiv bruk.

Rådmannen viste og forklarte om varslings- og avvikssystemet, inkludert varslingsskjema. Det er mogleg å varsle anonymt via dette systemet. Det blir alltid gitt tilbakemelding på varslingsar eller avviksmeldingar, der det er mogleg.

Medlemene hadde spørsmål mellom anna om avvikssystemet var enkelt å bruka, var det mogleg å koma med framlegg til endringar og om totalinntrykket av arbeidsmiljøet i kommunen. Rådmannen og ordføraren kommenterte og svara på spørsmåla.

Pkt. 2-10

Utvalssekretær gjorde greie for sakene. Konferansen i Sandnes var blitt evaluert i førre møte. Ragni S. Fett hadde delteke på NKRF-konferansen og ho orienterte om ein god og lærerik konferanse, med meir enn 700 deltakarar.

Utvalet hadde ingen særskilte merknader til dei andre referatsakene.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 13.02.17:

Referatsakene 1 - 10 vert tatt til orientering.

SAK 03/17 ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET 2016

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for 2016 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

Etne kommunestyre tek årsmeldinga for 2016 frå kontrollutvalet til orientering

Handsaming i kontrollutvalet 13.02.17:

Utvalssekretær gjorde greie for hovudinnhaldet i årsmeldinga. Utvalet slutta seg til innhaldet, slik det var lagt fram.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 13.02.17:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for 2016.

Innstilling til kommunestyret:

Etne kommunestyre tek årsmeldinga for 2016 frå kontrollutvalet til orientering

**SAK 04/17 TINGING AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONS-
PROSJEKT – «SJUKEFRÅVÆR»**

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval tingar ein forvaltningsrevisjonsrapport om «Sjukefråvær» i samsvar med vedlagte prosjektplan/og med dei endringane som kjem fram i møtet.

Oppdraget tingast frå Deloitte AS innanfor ei rame på 250 timar.

Handsaming i kontrollutvalet 13.02.17:

Leiar innleia. Forvaltningsrevisor Gåsemyr presenterte prosjektplanen som Deloitte hadde utarbeidd. Ho gjorde greie for og kommenterte dei sju problemstillingane revisor meinte ville vere dekkande for å utarbeide ein god og grundig rapport. Metode, gjennomføringsplan og ressursbruk gjorde ho også greie for.

Medlemmene peika mellom anna på at det var viktig å få med faktorar som kostnader ved sjukefråvær, bruk av bemanningsbyrå og om arbeidet med å redusere sjukefråværet blir arbeidd med systematisk. Revisor noterte seg dette, og at utvalet ønskjer rapporten ferdig til møtet 25. september.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 13.02.17:

Etne kontrollutval tingar ein forvaltningsrevisjonsrapport om «Sjukefråvær» i samsvar med vedlagte prosjektplan.

Oppdraget tingast frå Deloitte AS innanfor ei rame på 250 timar.

EVENTUELT

Ingen saker blei meldt eller tatt opp.

Neste møte: måndag 22.05.17, kl. 13.00

Etne/Aksdal, 13. februar 2017

Ståle Tungesvik
Kontrollutvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	22.05.17	06/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 22.05.17

Saksvedlegg:

11. Statusrapport pr. mai 2017
12. E-post frå Etne Frp vedk. brot på kommunelova § 23-2, motteke 27.02.17
13. Førebels svar til Etne Frp – brev dagsett 01.03.17
14. Kontrollrapport 2016 vedk. skatteoppkrevjarfunksjonen – frå Skatteetaten
15. Representantskapsmøte – 07.04.17 - Samarbeidsrådet for Sunnhordland
16. Representantskapsmøte – 24.04.17 - Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
17. Representantskapsmøte – 25.04.17 – Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS (u.vedl.)
18. Representantskapsmøte – 28.04.17– Haugaland Vekst IKS
19. Representantskapsmøte – 24.05.17 - HIM IKS
20. Representantskapsmøte – 24.05.17 – Krisesenter Vest IKS (utan vedlegg)
21. Forum for Kontroll og Tilsyn – svarbrev til Foreningen Familie i barnevern
22. «Bernt svarer» - Kommunal rapport 24.04.17

Saksorientering:

Sakene blir lagd fram for kontrollutvalet til orientering.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Referatsakene 11 - 22 vert tatt til orientering.

Aksdal, 15.05.17

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

Statusoversikt mai 2017 – Kontrollutvalet i Etne

Saker frå bestilling til handsaming i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Sjukefråvær	13.02.17	250 timar	Under utarbeiding	September 2017	
Selskapskontroller					
Andre saker					

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i k-styret	Planlagt oppfølging	Merknader
Selskapskontroller					
Andre saker					

Avslutta prosjekt

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Følgd opp KU/ KST	Merknader
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	23.11.15	19.09.16	25.10.16		
Plan for selskapskontroll 2016-2020	23.11.15	19.09.16	25.10.16		
Styring av investeringar	09.02.15/ 11.03.15	21.09.15	28.10.15	21.11.16/ 15.12.16	Avslutta
VA-området – Sjølvkost	22.01.14	22.09.14	28.10.14	11.05.15/ 08.02.16/ 21.11.16	Avslutta
Målstyring	13.05.13	18.11.13	25.02.14	10.11.14	Avslutta
Selskapskontroller					

Emne **VS: Ad. Brot på kommunelova §23-2**
 Avsender Ståle Tungesvik <stale@arcus-vita.no>
 Mottaker Odd Gunnar Høie <ogh@kontrollutvalgene.no>
 Dato 27.02.2017 12:48

Med vennlig helsing

Arcus Vita AS

Ståle Tungesvik
 Regnskapsmedarbeider
 Mob.nr: 48853166
 Mail: stale@arcus-vita.no

Haugaland
 Kontrollutvalgssekretariat IKS
 Mottatt dato: 27.02.17
 Journalført: 17/96/096
 Arkivkode: 216

Fra: Roger Nilsen [mailto:roger.nilsen@gmail.com]
Sendt: 22. februar 2017 19:42
Til: Ståle Tungesvik
Kopi: kenneth.karlsen.88; FrP Trude Enge; Roar Knudsen
Emne: Ad. Brot på kommunelova §23-2

Hei Ståle.

Litt forhistorie

Det har over tid, og då særleg frå ei spesifikk eining, vore slik at det ein får tilbake etter vedtak er avvikande frå vedtaket. Dette bunnar i at einingsleiar, og difor Rådmannen, har ein heilt annan oppfatning av kva veg Etne kommune skal gå og kva tiltak som skal gjerast. Kommunestyrevedtak har difor blitt sett på som noko som er sann cirka cirka, eller eit forslag om du vil. Leiinga har vore illojale til dei til eikvartid gjeldande vedtaka, og stadig stått bak omkampar (til dømes i samband med manglande budsjettdisiplin, neglisjering av føringar i innsparingskrav og enorme overskridingar kvart år), og ikkje minst oppvigleri overfor dei tilsette - mot politisk nivå. I tillegg får me rapportar om munnkorg, utskjelling av og trusler mot tilsette i (plenums-)møter. Slikt blir det konflikter av. I den planen som er presentert ligg det til og med inne to kulepunkt som direkte skuldar intern misnøye i eininga på "manglande politisk konsensus", og difor manglande politisk evne til å skapa ro i organisasjonen. Dette er jo heilt absurde påstandar i seg sjølve, og særleg fordi det slett ikkje er naudsynt med konsensus på politisk nivå (det er i strid med politikken natur), berre fleirtalsvedtak. Sjølv om kommunestyrevedtaket som vedtok utarbeiding av planen var samrøystes, - då blir det berre toskaskap!! Igjen så speglar det illojalitet frå leiarane/Rådmannen, som har til jobb å skapa konsensus rundt vedtak innad i organisasjonen. Rådmannen snur slik heile organisasjonskartet på hovudet, og me har i praksis eit rådmannsvelde, som berre i teorien fornedrar seg til å halda seg til øverste leiingsnivå - det politiske! I Grannar på måndag uttala til og med kommunalsjefen at eit vedtak berre var eit politisk forslag. Rådmannen påstår at det må stå for journalisten si rekning, men dette har garantert vore sagt - og fleire år med illojalitet til vedtak er det beste beviset for at det er slik dei ser på ting...

Sånn, då fekk eg av meg berre ein brøkdel av kva eg kunne tenkt meg å seie, men eg skal ikkje torturera deg heller.

I korte trekk har Rådmannen ikkje levert på:

- Bemanningsnorm på dei ulike omsorgsnivåa. Dette ligg i bestillinga nettopp fordi det dannar grunnlaget for kor mange årsverk ein må ha. I staden ligg det ved ein tabell basert på Devold si modellering (ikkje nærare definert) og avgrensa av dagens råmer utan omdisponering av midlar frå institusjon til heimeteneste.
- Rådmannen har laga framtidas plan for PLO basert på noverande råmer for institusjon og heimeteneste, dette ligg ikkje i vedtaket. Korleis skal ein kunne laga ein god plan for tenesteytinga i framtida basert på dagens situasjon og med ny sjukeheim på gang med slike avgrensingar? Og her kjem nok ein gong bemanningsnorma inn. Talet på sjukeheimplassar skal reduserast frå 44 til 30, og heildøgnsbemanna

omsorgsbustader skal auka med 16 - men ingen overføring av midler mellom institusjon og heimeteneste har blitt gjort, slik det ville vera naturleg å gjera dersom dei hadde fått beskjed om å laga plan etter dagens økonomi.

- Planen har i praksis redusert talet på HDO3-plassar i Skånevik frå 14 til 6, og gjort om dei 6 gjenståande til plassar for gruppa "lett demente". Dei øvrige 8 er i realiteten nedgradert til HDO2 (typisk bustadskipinga).

- Planen skiljer i realiteten på HDO3 i Etne og i Skånevik, med opning for høgare pleiefaktor i Etne, sjølv om vedtaket seier at dei skal vera likestilte.

- Vedtaket seier at det skal vera kjøkkendrift i Skånevik, dette vert no ei ustabil teneste gjennom at det kun skal vere ei kokke. Kokk nr 2 som skapar fleksibiliteten mistar si stilling i Skånevik, og då er det ingen som kan overta ved til dømes sjukefråvær. Rådmannen skuldar på 2 plassar mindre enn no i Skånevik, og 4 fleire i Etne. Dette til trass for at 2 rehab-rom med lavt belegg vert flytta til Etne.

- Planen definerer ikkje kriteriene (dei er ikkje tydlege i tenestestandardane eller planen) for dei forskjellige omsorgsnivå, ei heller kriteriene for innslag av meir hjelp grunna behov.

- Planen legg inn nye stillingsheimlar i dagens råmer for heimetenester, og slik reduserer kapasiteten ytterlegare. Dette er bevisst krisemaksimering i tråd med Rådmannen sin agenda, ikkje vedtaket - som jo krevjer ein plan for framtidens omsorg. Kva planen kjem til å kosta dersom den skal oppfyllest kjem i neste omgang.

- Planen er ikkje behandla i Komité Drift, sjølv om det er komitéens ansvarsområde i fylgje reglementet. Grunngevinga er at den har økonomiske konsekvenser. ALT har økonomiske konsekvenser, så då må Formannskapet ta alle saker då! Dessutan er bestillinga/vedtaket sjølve PLANEN, og føringar for korleis pasientgruppene skal fordelast. Økonomi-argumentet er sjølvpålagt, der Rådmannen har lagt inn at Sparepakke 1 vert innfridd, samt nytt gebyrregulativ. Innsparingane har ingenting i planen for framtidens omsorg å gjera, og dei ligg heller ikkje i vedtaket.

Det er for Etne FrP si kommunestyregruppe eit mysterium at Rådmannen stadig vekk jagar sin eigen agenda til trass for lovleg fatta vedtak. Den totale mangelen av forståing for kva ein PLAN for FRAMTIDA faktisk er, er skremmande, - og det har IGJEN kopt ned til omkamp på eit lovleg fatta og samrøystes kommunestyrevedtak.

Trur eg stoppar der førebels.

Vyrdsamt
Roger Nilsen
for Kenneth Karlsen, gruppeleiar Etne FrP

Etne Frp
v/gruppeleiar
E-post:roger.nilsen@gmail.com

Sendt pr. e-post 1/3-17

Dykkar ref.	Dykkar dato	Vår ref.	Dato
R. Nilsen	22.02.17	17/98/33/ogh	01.03.17

FØREBELS SVAR PÅ E-POST TIL KONTROLLUTVALET OM BROTT PÅ KOMMUNELOVA § 23-2

Me syner til e-post til leiar av kontrollutvalet i Etne, sendt 22.02.17. E-posten er mottatt og registret av sekretariatet 27.02.17.

Kontrollutvalet sine oppgåver er omtala i «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner». Utvalet sine primæroppgåver er å sjå til at kommunen har ein forsvarleg rekneskapsrevisjon, at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, samt andre oppgåver på eit overordna nivå knytt til systemkontroll.

Kontrollutvalet skal ikkje vera eit klageorgan for enkeltvedtak eller ein arena for overprøving av politiske prioriteringar som er gjort av kommunalt folkevalde organ. Utvalet har heller ikkje mynde til å fatte vedtak som bind forvaltninga.

Det er berre kommunestyret som kan påleggje kontrollutvalet oppgåver. Når det gjeld førespurnader frå andre, må utvalet sjølv vurdere om utvalet vil handsame førespurnaden eller ikkje. Om kontrollutvalet skal handsame ei sak, vil vere avhengig av om saka ligg innanfor mandatet til kontrollutvalet.

Etne kontrollutval vil i neste møte 22.05.17 få e-posten lagt fram til orientering. Utvalet vil i møtet drøfte om saka ligg innanfor deira mandat. Det kan være aktuelt med ei orientering frå rådmannen på eit meir generelt nivå, eventuelt ein forvaltningsrevisjon.

Dersom det er ønskjeleg å formulere e-posten på ein meir formell måte, kan du sende ei korrigerert utgåve, som vil bli nytta i saksframlegget.

Du vil bli orientert om utfallet av saka når endeleg vedtak er fatta. Sakskart og protokollar frå utvalet sine møte blir lagt ut på nettsidene www.kontrollutvalgene.no.

Med helsing
Kontrollutvalet i Etne

Odd Gunnar Høie (sign.)
Utvalssekretær

Skatteetaten

Sakshandsamar
Ane Mikalsen

Telefon
55578495

Dykkar dato

Dykkar referanse

Vår dato

15. februar 2017

Vår referanse

2016/68959

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 17.02.17
Journalført: 17/076 /osh
Arkivkode: 232

Kommunestyret i Etne kommune
Etne Tinghus
5590 Etne

Kontrollrapport 2016 vedkomande skatteoppkrevjarfunksjonen for Etne kommune

1. Generelt om fagleg styring og kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen

Skatteoppkrevjaren sitt ansvar og mynde følger av "Instruks for skatteoppkrevjarar" av 8. april 2014.

Skattekontoret har fagleg ansvar og instruksjonsmakt overfor skatteoppkrevjarane i saker som vedkjem skatteoppkrevjarfunksjonen, og plikter å yte rettleiing og hjelp i faglege spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å leggje til rette for best mogeleg resultat for skatteoppkrevjarfunksjonen. Grunnlaget for skattekontoret sin styring av skatteoppkrevjarfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkrevjarfunksjonen vert utøvd tilfredsstillande i høve til gjeldande regelverk på følgjande områder:

- Intern kontroll
- Rekneskapsføring, rapportering og avlegging av skatterekneskapen
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgjevarkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkrevjarfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgåvene med kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen.

2. Om skatteoppkrevjarkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkrevjarfunksjonen iht. skatteoppkrevjaren sine årsrapportar:

Tal årsverk 2016	Tal årsverk 2015	Tal årsverk 2014
0,6	0,6	0,7

Postadresse
Njøsavegen 2

6863 Leikanger

Besøksadresse
Se www.skatteetaten.no eller
ring gratis 800 80 000
Org. nr: 991733043

Sentralbord
800 80 000

3. Måloppnåing

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatterekneskapen for Etne kommune viser per 31. desember 2016 ein skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorane (etter frådrag for avsetjing til margin) på kr 413 375 537 og uteståande restansar² på kr 9 875 733, av dette krav stilla på vent kr 68 304. Skatterekneskapen er avlagt av kommunen sin skatteoppkrevjar 20. 01. 2017.

3.2 Innkrevjingsresultat

Vi har gått gjennom innkrevjingsresultata per 31. desember 2016 for Etne kommune.

Resultata viser følgjande:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) førre år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlege skattytarar 2014	11,1	97,9	96,0	96,3	96,3
Arbeidsgjevaravgift 2015	63,0	99,4	99,9	100,0	99,9
Forskotskatt personlege skattytarar 2015	29,6	99,2	99,0	99,8	99,4
Forskotttrekk 2015	133,9	100,0	99,9	100,0	100,0
Forskotskatt upersonlege skattytarar 2015	14,9	100,0	99,8	100,0	99,9
Restskatt upersonlege skattytarar 2014	5,9	100,0	99,0	95,9	99,2

3.3 Arbeidsgjevarkontroll

Skatteoppkrevjaren for Etne kommune kjøper arbeidsgjevarkontrollar av Hordaland kommunale regnskapskontroll.

Resultat for kommunen per 31. desember 2016 viser i følge skatteoppkrevjaren sin resultatrapportering:

Tal arbeidsgjevarar	Minstekrav tal kontrollar (5 %)	Tal utførte kontrollar i 2016	Utførte kontrollar 2016 (i %)	Utførte kontrollar 2015 (i %)	Utførte kontrollar 2014 (i %)	Utført kontroll 2016 region (i %)
199	10	5	2,5	2,6	3,3	4,6

4. Kontroll av skatteoppkrevjarfunksjonen

Skattekontoret har i 2016 gjennomført kontorkontroll av skatteoppkrevjarkontoret for områda intern kontroll, skatterekneskap, innkrevjing og arbeidsgjevarkontroll.

5. Resultat av utført kontroll

- Intern kontroll**

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at skatteoppkrevjaren sin overordna interne kontroll i det alt vesentleg er i samsvar med gjeldande regelverk.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorane

² Sum opne (ubetalte) forfalne debetkrav

- **Rekneskapsføring, rapportering og avlegging av skatterekneskapen**

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at rekneskapsføringa, rapporteringa og avlegginga av skatterekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk og gjev eit rettvisst uttrykk for skatteinngangen i rekneskapsåret.

- **Skatte- og avgiftsinnkrevjing**

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at utføringa av innkrevjingsarbeidet og oppfølginga av restansane i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk.

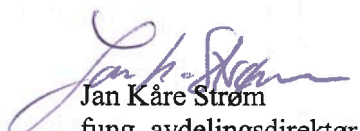
- **Arbeidsgjevarkontroll**

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at utføringa av arbeidsgjevarkontrollen i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk. Arbeidsgjevarkontrollen vert likevel ikkje utført i eit tilstrekkeleg omfang då det er utført 2,5 % kontroller mot et krav på 5 %.

6. Ytterlegare informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlingar for 2016 verken gjeve pålegg eller tilrådingar.

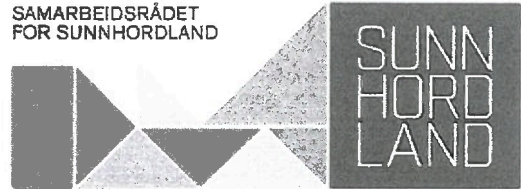
Venleg helsing

Jan Kåre Strøm
fung. avdelingsdirektør
Skatt vest

Oddmund Midtbø
seniorrådgjevar

Kopi til:

- Kontrollutvalet for Etne kommune
- Skatteoppkrevjaren for Etne kommune
- Riksrevisjonen

Jnr. 1040.17
GJG/rr

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 14.03.17
Journalført: 17/105/tha/ogh
Arkivkode: 217

Representantskapsmedlemmer

INNKALLING TIL REPRESENTANTSKAPSMØTE I SAMARBEIDSRÅDET FOR SUNNHORDLAND IKS

Det vert med dette kalla inn til ordinært representantskapsmøte i Samarbeidsrådet for Sunnhordland

fredag 7. april d.å kl. 09.30 på Haaheim gaard, Tysnes.

Då vert føre:

- Sak 01/17 Opning av møte. Godkjenning av innkalling og sakliste
Sak 02/17 Val av
- Referent
- Møteleiar
- To representantar til underskriving av protokoll
Sak 03/17 Godkjenning av årsmelding 2016
Sak 04/17 Godkjenning av rekneskap 2016
Sak 05/17 Godkjenning av budsjett 2017
Sak 06/17 Godkjenning av handlingsplan 2017
Sak 07/17 Godkjenning av revisor
Sak 08/17 Val av nytt styret 2017-2019
Sak 09/17 Val av representantskapsleiar og nestleiar 2017-2019
Sak 10/17 Næringsarbeid i Sunnhordland

Tidsplan:

- Kl. 09.30 Velkommen
Orientering om Haaheim gaard, matprosjektet og reiseliv v/ Torstein Hatlevik
Orientering om Geopark Sunnhordland v/ Brynjar Stautland
Saker til representantskapet
Kl. 12.00 Lunsj
Kl. 12.45 Event. forts. saker til representantskapet

Sunnhordland, 14. mars 2017

Ruth G. Ø. Eriksen (s.)
repr. leiar

Gro Jensen Gjerde (s.)
daglig leiar

PROTOKOLL

Måndag 24. april 2017 blei det halde møte i representantskapet for **Haugaland Kontrollutvalgsekretariat IKS**. Møtet blei leia av representantskapsleiar Olav Haugen.

MØTESTART / MØTESLUTT	kl. 17.00 – kl. 17.50
MØTESTAD:	Tysvær rådhus, kantinen
REPRESENTANTAR SOM MØTTE:	Alf Aronsen , Karmøy kommune Svein Inge Huseby , Haugesund kommune Gunn Marit Lygre , Tysvær kommune Katrine Skorpe , Sauda kommune Øyvind Haraldseid , Vindafjord kommune Ståle Tungesvik , Etne kommune Olav Haugen , Sveio kommune Daghild G. Alvestad , Bokn kommune
MØTANDE VARAREPRESENTANT:	Tormod Skeie , Suldal kommune
FORFALL:	Vanja Ignjatic , Suldal kommune Marte Eide Klovning , Utsira kommune og varamedlem Tor Erling Skare , Utsira kommune
ANDRE SOM MØTTE:	Simon Næsse , for styreleiar/nestleiar Toril Hallsjø , dagleg leiar

FØLGENDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 1/17 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Handsaming i møte 24.04.17:

To representantar og ein vararepresentant hadde lovleg forfall. Ni av ti kommunar var representert og var såleis vedtaksføre. Representantskapet blei samd i at neste år ber sekretariatet alle representantane gje tilbakemelding om dei kan stille. Elles ingen merknader til innkallinga og sakslista.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Innkalling og saksliste til representantskapsmøtet 24.04.17 blir godkjent.

SAK 2/17 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ REPRESENTANTSKAPSMØTET 25.04.16

Handsaming i møte 24.04.17:

Representantane hadde ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Protokoll frå representantskapsmøtet 25.04.16 blir godkjent.

SAK 3/17 GODKJENNING AV STYRET SI MELDING OG ÅRS-MELDING 2016

STYRET SITT FRAMLEGG:

Styret si melding og årsmelding 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent.

Handsaming i møte 24.04.17:

Representantane hadde ingen spesielle merknader. Det låge sjukefråveret blei spesielt framheva.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Styret si melding og årsmelding 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent.

SAK 4/17 GODKJENNING AV ÅRSREKNESKAPEN FOR 2016

STYRET SITT FRAMLEGG:

Årsrekneskapen for 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit overskot på kr 35.342. Årets overskot vert lagt til opptent eigenkapital.

Handsaming i møte 24.04.17:

Dagleg leiar opplyste at selskapet no, i tillegg til driftskonto og skattetrekkskonto, har ein kapitalkonto som følgje av at eigenkapitalen har auka dei siste åra. Representantane meinte det hadde vore god budsjettering og at det var viktig å ha midlar i reserve. Elles ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Årsrekneskapen for 2016 for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS vert godkjent slik det ligg føre med eit overskot på kr 35.342. Årets overskot vert lagt til opptent eigenkapital.

SAK 5/17 BUDSJETT 2018 – FØRESETNADER OG RAMMER

Handsaming i møte 24.04.17:

Konferansekostnader generelt blei diskutert. Representantane var samd i at det var viktig at sekretariatet deltok på denne typar samlingar og der ein møter andre utvalssekretærer. Elles ingen merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner budsjett for 2018 slik det er lagt fram av styret:

Inntekter 2018		Utgifter 2018	
<i>Tilskudd</i>	<i>2.017.000</i>	<i>Lønn- og sosiale utgifter</i>	<i>1.747.000</i>
<i>Andre inntekter</i>	<i>-</i>	<i>Driftsutgifter</i>	<i>270.000</i>
<i>Inntekter totalt</i>	<i>2.017.000</i>	<i>Utgifter totalt</i>	<i>2.017.000</i>
<i>Resultat</i>	<i>0</i>		<i>0</i>

Eigartilskot frå eigarkommunane vert i 2018 følgjande:

<i>Karmøy kommune</i>	<i>365.000</i>
<i>Haugesund kommune</i>	<i>365.000</i>
<i>Tysvær kommune</i>	<i>192.000</i>
<i>Vindafjord kommune</i>	<i>192.000</i>
<i>Sveio kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Sauda kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Etne kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Suldal kommune</i>	<i>172.000</i>
<i>Bokn kommune</i>	<i>112.000</i>
<i>Utsira kommune</i>	<i>103.000</i>

Styret får fullmakt til å gjennomføra budsjettendringar, her under å disponera meirinntekter eller mindreutgifter, under føresetnad av at budsjettet går ut i balanse og kontingent for deltakarkommunane ikkje blir auka utover representantskapet sitt vedtak.

SAK 7 /16 ØKONOMIPLAN 2018-2021

Handsaming i møte 24.04.17:

Representantane hadde ingen spesielle merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Representantskapet for Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS godkjenner økonomiplan for perioden 2018-2021:

	2018	2019	2020	2021
Inntekter:				
Tilskudd	2.017.000	2.077.000	2.139.000	2.203.000
Andre inntekter	0	0	0	0
Totalt	2.017.000	2.077.000	2.139.000	2.203.000
Utgifter:				
Lønn og sos. utg.	1.747.000	1.777.000	1.830.000	1.885.000
Driftsutgifter	270.000	300.000	309.000	318.000
Totalt	2.017.000	2.077.000	2.139.000	2.203.000
Resultat	0	0	0	0

SAK 7/17 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

1. Selskapsavtalen, vedtatt 23.11.04, sak 3/04, sist endra 29.04.08, sak 3/08
2. Styreinstruks, vedtatt 03.12.13, sak 21/13
3. Overordna strategiplan 2016-2020, vedtatt 25.04.16, sak 12/16
4. Etske retningslinjer for HKS IKS – styrevedtak 18.09.14, sak 20/14
5. Sekretariatet - møteplan 2017
6. Oversikt over valde representantar og vararepresentantar for 2015-2019
7. Karmøy kommunestyre 26.10.16, sak 99/16 – Godtgjersle til representantskap i IKS

Handsaming i møte 24.04.17:

Dagleg leiar gjekk igjennom punkta. For pkt. 7 viste ho viste til vedtaket i fjor om godtgjersle og oppmoda dei andre til liknande vedtak. Representantane hadde ingen spesielle merknader.

SAMRØYSTES VEDTAK:

Referatsakene 1- 7 blir tatt til orientering

EVENTUELT

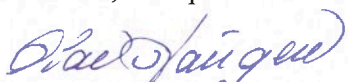
Ingen saker var meldt i forkant.

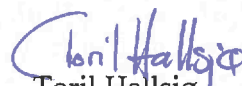
Representantskapet drøfta tidsbruk kontra reisetid for dei med lengst veg. Det blei gjort framlegg om bruk av videooverføring, medan andre var tydeleg på at fysisk frammøte var viktig, spesielt når det berre blei lagt opp til eitt møte pr. år.

Representantskapet drøfta om det i samanheng med representantskapsmøtet kunne leggjast inn eit føredrag eller eit tema i etterkant av møtet. Dagleg leiar og nestleiar viste til vidareføring av strategiplan, evt. anna, som aktuelt tema og ville drøfte framlegget med styret.

Møtedato neste år vil vere måndag 23.04.18.

Aksdal, 25. april 2017

Olav Haugen (sign.)
representantskapsleiar

Toril Hallsjø
dagleg leiar

Innkalling til møte i representantskapet for Haugaland Vekst IKS

DATO/TID: Torsdag 28.04.17

STED: Hemmingstad Kultursenter, Haugesund

TID: kl.09.00-10.00

Sakliste:

Sak 1/17: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 2/17: Behandling av årsregnskap 2016

Saksdokument ettersendes etter at styret har behandlet regnskapet.

Sak 3/17 Strategidrøfting

Ole Bernt Thorbjørnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
Adm.dir.

HIM
 Telefon 52 76 50 50
 Telefax 52 76 50 51
 e-post: him@him.as

Representantskapet

Skjold 26.04.17

INNKALLING TIL MØTE 24.05.17 I REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK

Det innkalles til møte i representantskapet for Haugaland Interkommunale Miljøverk, jf. §8 i loven og §10 i vedtekten. **Møtet holdes onsdag 24.05.17 kl 15.00-17.00 på Toraneset Miljøpark.**

Saksdokumentene blir sendt ut i uke 19. Dersom noen ikke kan møte, ber vi om å bli varslet snarest over tlf 52 76 50 50 eller e-post: gro.staveland@him.as

Følgende representanter innkalles:

Bokn	Kari Christensen, Krovågen 19, 5561 Bokn
Bokn	Kjetil Vatnaland, Lyngvegen 16, 5561 Bokn
Etne	Ordfører Siri Klokkestuen, Postboks 54, 5591 Etne
Etne	Varaordfører Ingemund Berge, Silde, 5590 Etne
Haugesund	Gudrun Caspersen, Haugaleite 22 b, 5515 Haugesund
Haugesund	Nini Hæggernes, Fredrik Kolstøs gate 10, 5532 Haugesund
Haugesund	Synnøve Lunde, Fridtjof Øvrebøs gate 21, 5532 Haugesund
Haugesund	Arne Trygve Løvvik, Rindå 3, 5533 Haugesund
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier, Postboks 94, 5575 Aksdal
Tysvær	Varaordfører Ola S. Apeland, Tysværvegen 608, 5570 Aksdal
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal, Rådhuset, 5580 Ølen
Vindafjord	Varaordfører Steinar Skartland, Vikevegen 1641, 5568 Vikebygd

Innkallingen sendes også til:

Haugaland kontrollutvalgssekretariat (kun pr. e-post)

Styreleder i HIM, Arild Karlsen, Torbjørn Sandviks veg 10, 5584 Bjoa

Varamedlemmer som varsles og kan bli innkalt ved forfall:

Bokn	Jørgen Thuestad, Fyrvegen 13, 5561 Bokn
Etne	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim, Ekrheim, 5590 Etne
Haugesund	Tor Inge Eidesen, Haglandsvegen 139, 5514 Haugesund
Tysvær	Anita Halsnes, Førresdalen 20, 5563 Førresfjorden
Vindafjord	Wenche Sandbekken Lilleland, Fjellgardsvegen 884, 5583 Vikedal

Følgende deltakerkommuner er varslet:

Bokn kommune, ordføreren, 5561 Bokn

Etne kommune, ordføreren, Postboks 54, 5591 Etne

Haugesund kommune, ordføreren, Postboks 2160, 5504 Haugesund

Tysvær kommune, ordføreren, Postboks 94, 5575 Aksdal

Vindafjord kommune, ordføreren, 5580 Ølen

Innkalling

Evt. merknader til innkallingen

Valg av protokollfører

Valg av 2 representanter til å underskrive protokollen

Godkjenning av saksliste

Referat- og orienteringssaker

17.01 Protokoll fra møte i representantskapet 01.12.16

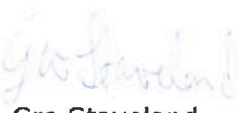
17.02 Orientering om drift i HIM og arbeid med ny strategisk plan v/adm.dir. Gro Staveland

17.03 Orientering om regnskap 2016 samt andre nøkkeltall ved økonomileder Knut Arvid Hagenberg

Vedtakssaker:

17.04 Årsmelding og regnskap 2016

Sigmund Lier
Leder i representantskapet

Gro Staveland
Adm direktør

Emne **SV: Barnevern**
Avsender FKT- Forum for Kontroll og Tilsyn <fkt@fkt.no>
Mottaker foreningenffb@gmail.com <foreningenffb@gmail.com>
Dato 03.04.2017 09:57

Til Foreningen Familie i barnevern

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 30.03.17

Journalført: 17 / 122 / tha / og h

Arkivkode: 216

Kopi: Til alle landets ordførere og FKTs medlemmer

Vi viser til foreningens epost «Barnevern» sendt til alle landets ordførere i begynnelsen av mars 2017.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) er en møte- og kompetanseplass for mennesker som arbeider med kontroll og tilsynsfunksjon i kommuner, fylkeskommuner og Sametinget. Medlemmer er kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg (etter kommuneloven) og deres sekretariater. FKT har i dag 165 kommuner og 8 fylkeskommuner som medlemmer, samt 22 kontrollutvalgssekretariater, som betjener mer enn 200 av landets kommuner og fylkeskommuner. For nærmere informasjon viser vi til våre nettsider: www.fkt.no.

I foreningens henvendelse til landets ordførere rettes det søkelys på et viktig tema, og kommunenes kontrollutvalg omtales en del i denne forbindelse. FKT ønsker å knytte noen kommentarer til denne omtalen, da vi oppfatter en viss begrepsforvirring knyttet til hva som er oppgaver for kontrollutvalget. Kommunens kontrollutvalg er opprettet med hjemmel i kommuneloven og ikke med hjemmel i Lov om barneverntjenester. Det folkevalgte organet kommunen kan (ikke må) opprette med hjemmel i Lov om barneverntjenester § 2 bli gjerne kalt et klientutvalg. Dette kan tillegges oppgaver etter barnevernloven og behandle enkeltsaker innenfor denne lovens virkeområde, slik det er beskrevet i barnevernloven § 2.

Kontrollutvalg etter kommuneloven har et annet ansvarsområde enn dette klientutvalget. Det er kommunestyret som har det overordnede kontrollansvaret for den kommunale virksomheten. Kontrollutvalget er kort fortalt kommunestyrets redskap for demokratisk tilsyn og kontroll for å sikre at den kommunale virksomheten, herunder barnevern, skjer i tråd med gjeldende lover og regler, kommunens egne planer og vedtak, samtidig som fokus settes på kvalitet og effektivitet i produksjonen av velferd for kommunens innbyggere. Kontrollutvalgets kjerneoppgave er å forstå det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne. Utvalget inngår som en uavhengig, folkevalgt del av kommunens egenkontroll. I tillegg kommer administrasjonssjefens interne kontroll, jf. bl.a. hvordan dette er nedfelt i barnevernloven § 2-1 med tilhørende forskrift.

For å sikre kontrollutvalgets uavhengige og objektive stilling har kommuneloven strenge valgbarhetsregler for hvem som kan sitte i utvalget. Disse er konkretisert i kommuneloven § 77 punkt 2. FKT er ikke kjent med at ikke alle kommuner oppfyller disse kravene, men vi oppfatter at denne påstanden i foreningens epost kan knytte seg til det folkevalgte organet som kommunen kan opprette etter barnevernloven § 2.

Barnevern inngår som ett av mange virksomhetsområder i kommunens forvaltning som kontrollutvalget skal føre tilsyn med. Som hovedregel utfører kontrollutvalget sine oppgaver med utgangspunkt i planer for forvaltningsrevisjon fastsatt av kommunestyret, etter innstilling fra kontrollutvalget. Disse planene blir til etter en overordnet analyse av kommunens totale forvaltning basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Gjennom planarbeidet velges de mest aktuelle områdene for gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekter i inneværende kommunestyreperiode ut. Ressursene som blir stilt til rådighet for kontrollutvalget avgjør hvor mange slike prosjekter som kan gjennomføres det enkelte året og i den enkelte kommunestyreperioden. Med et slikt utgangspunkt er det ikke gitt at barnevern blir valgt ut blant de prioriterte områdene kontrollutvalget i den enkelte kommunen får i oppdrag av kommunestyret å se nærmere på gjennom forvaltningsrevisjon i hver kommunestyreperiode.

Hovedregelen er altså at kontrollutvalget arbeider planmessig. Dette er imidlertid ikke til hinder for at utvalget kan omprioritere, etter nærmere avtale med kommunestyret, hvis omstendighetene i den enkelte kommunen skulle tilsa det. Kontrollutvalgets tilsyn er systembasert, dvs. at utvalget svært sjelden vil engasjere seg i enkeltsaker, verken innenfor barnevern eller andre fagområder. Kontrollutvalget er heller ikke et klageorgan. Det er forøvrig riktig at kontrollutvalget har full innsynsrett i de saker, dokumenter mm. som de finner nødvendig for å utføre sitt arbeid.

Det er etablert et nasjonalt register over utførte forvaltningsrevisjoner i landets kommuner. Et raskt søk i dette registeret viser at det er utført ca. 200 forvaltningsrevisjonsprosjekter med barnevern som tema de siste 10 – 12 årene. Uten å ha gått nærmere inn på det, antar vi at flere av de «gjengangere» foreningen lister opp i henvendelsen til alle landets ordførere, inngår blant vurderingstemaene i mange av disse rapportene. FKT har for øvrig ingen forutsetninger for å vurdere hvorvidt dette antallet rapporter er mye eller lite i denne perioden. Som sagt baserer dette seg på konkrete risiko- og vesentlighetsvurderinger i hver enkelt kommune, hvor kommunestyret bestemmer.

Hvis det er ønskelig med mer informasjon om den kommunale egenkontrollen og systemet for kontroll og tilsyn i norske kommuner må foreningen gjerne ta kontakt. For øvrig viser vi til veilederen fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Kontrollutvalgsboken. Om kontrollutvalgets rolle og oppgaver (2. utg., desember 2015).

Med vennlig hilsen

Benedikte Muruvik Vonen

Styreleder

M: 90 58 90 43 | benedikte.vonen@temark.no

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

Postboks 1417 Vika, 0115 Oslo | E-post: fkt@fkt.no | Tlf.: 403 90 775 |

www.fkt.no | www.twitter.com/FKT_no |

FKT - En møteplass for kommunale og fylkeskommunale kontrollutvalg og deres sekretariat

Til alle landets ordførere

Foreningen Familie i barnevern er en organisasjon som bistår familier som er under barnevernet. Vi er i kontakt med flere hundre familier over hele landet, og har fått innsyn i like mange saker. Vårt mål er å arbeide for at barnevernet kan bli en etat til det beste for barna ved å følge gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

Vi samarbeider også tett med bl.a. Stortingsrepresentanter, advokater og psykologer.

Dagens nyhetsbilde er preget av saker som omhandler overgrep og lovbrudd innen barneverntjenesten, noe vi i foreningen mener bør være totalt unødvendig. Det er for øvrig vi i foreningen som fikk vår kjære ordfører til å ta tak i utfordringen i egen kommune. Resultatet er dagens medieoppslag vedr. Land barneverntjeneste.

Alle landets kommuner har myndighet til å sette seg inn i barnevernets arbeid gjennom sine kontrollutvalg. Vi i foreningen har funnet ut at de færreste kommuner faktisk benytter sine kontrollutvalg i forhold til barnevernssaker.

Departementets retningslinjer i hht. kontrollutvalgets mandat kommer klart frem i Lov om barneverntjenester § 2 hvor det står: «*Kommunen skal ha internkontroll for å sikre at kommunen utfører oppgavene sine i samsvar med krav fastsatt i lov eller i medhold av lov. Kommunen må kunne gjøre rede for hvordan den oppfyller kravet til internkontroll. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om internkontroll.*

Kommunestyret kan beslutte at oppgaver som følger av denne loven skal legges til et folkevalgt organ. Dette organet, som ikke kan være kommunestyret, skal ved behandling av klientsaker ha 5 medlemmer.»

Det er strenge krav til hvem som kan sitte i kontrollutvalgene, og det er oss kjent at ikke alle kommuner oppfyller disse kravene. Vi ønsker derfor at samtlige kommuner oppfyller de plikter som er underlagt denne lov, ved å enten regulere kontrollutvalgets medlemmer, subsidiert at kommunene oppretter eget kontrollorgan vedrørende barneverntjenesten.

Det er ordførerens ansvar å sørge for at kommunen har lovpålagt kontrollutvalg med de mandater dette medfører.

Foreningen Familie i barnevern har registrert at barneverntjenesten gjemmer seg bak taushetsplikten, også ovenfor kommunestyret, ordfører og rådmann. Departementets retningslinjer vedr. kontrollutvalg sier: «*Kontrollutvalget har en generell innsyns- og undersøkelsesrett i kommunen. Denne retten er ikke begrenset av at opplysninger er taushetsbelagte, og den gjelder opplysninger, redegjørelser eller*

dokumenter som er nødvendige for at kontrollutvalget skal kunne gjennomføre sine oppgaver. Innsynsretten omfatter også informasjon i selskaper organisert som interkommunale selskaper (IKS), styrer etter kommuneloven § 27, aksjeselskaper som er heleid av kommunen (selv eller sammen med andre kommuner) og heleide datterselskaper av IKS eller heleide aksjeselskaper. Det er kontrollutvalget som avgjør hvilke opplysninger og hvilket materiale utvalget har behov for å få tilgang til. Kontrollutvalget har en selvstendig innsynsrett som gjelder alle forhold utvalget finner nødvendig å undersøke. Kontrollutvalgets innsynsrett er uavhengig av revisors innsynsrett. Innsynsretten gjelder kontrollutvalget som organ, men kontrollutvalget kan for eksempel overlate til leder eller sekretariat å benytte innsynsretten på utvalgets vegne.»

Foreningen Familie i barnevern forventer at du som ordfører tar nødvendige grep ved å aktivt benytte kontrollutvalget i hht. barnevernsaker. På den måten kan man forebygge lovbrudd og overgrep innen barneverntjenesten, og sørge for at både barns og foreldres rettigheter blir ivaretatt.

Det bes om at det settes spesielt fokus på de funn vi har erfart er «gjengangere» i de fleste kommuner:

- Tidsfrister
- Manglende oppfølging med hht. tilbakeføring
- Manglende mulighet for barna å ha sin lovpålagte tillitsperson, og/eller manglende dokumentasjon på at dette er fremlagt.
- Formålstjenelige tiltak og tiltaksplan
- Manglende oppfølging i hht. samvær og samværsplan
- Manglende sikkerhet og lovlighet vedr. innhenting av opplysninger
- Overdreven og udokumentert assistanse fra politiet
- Den svært hyppige bruken av «henlagt med bekymring» slik at saken kan startes på nytt igjen etter 6 måneder.
- Manglende oppfølging av fosterforeldre
- Manipulasjon og endringer i tekst og datoer, dokumentfalsk.
- Manglende tilrettelegging i forhold til partsrettigheter.
- Barnevernets overdrevne aktivitet på skolene (samsvarer ikke med Opplæringsloven)
- Overdreven og ulovlig bruk av akuttiltak
- Ignorering av foreldres rett til å bytte saksbehandler
- Dokumentinnsyn
- Manglende oppfølging av det biologiske prinsipp – barn skal plasseres innad i familien/lokalmiljøet
- Manglende dokumentasjon, tiltak og reelle evalueringer før evt. omsorgsovertakelse.
- Manglende mulighet for tilkalling av vitne ved hjemmebesøk.
- Saksbehandleres bruk av telefon/SMS-tjenester til klienter utenom arbeidstid.
- Manglende skriftlige møteinnkallinger med relevant dagsorden
- Henlagte saker skal makuleres - ikke brukes som «ekstra påfyll» ved senere kontakt med bv.

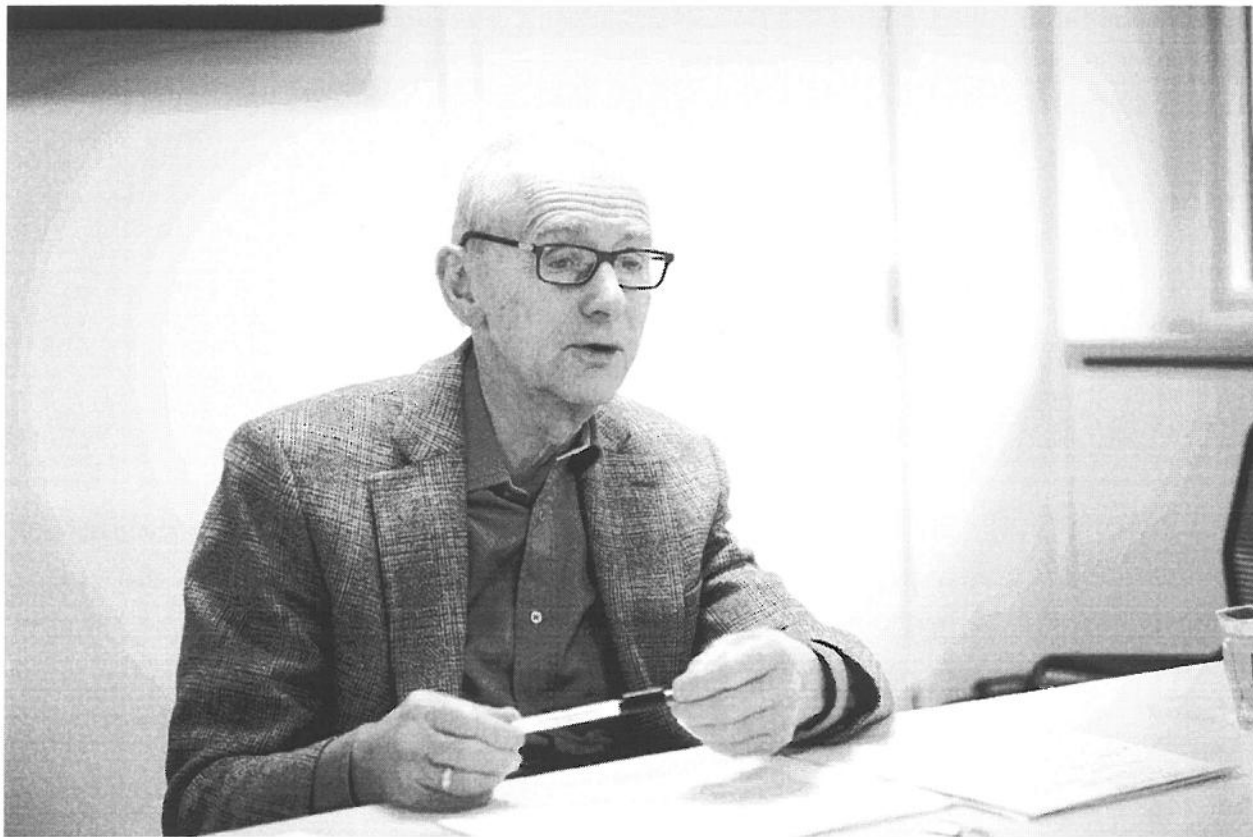
Mvh

Foreningen Familie i barnevern

v/ Helene Sørbu og Eli H. Iversen

Rådmann kan nekte å svare revisor i møte

BERNT SVARER. Revisor kan stille spørsmål til rådmannen i kontrollutvalgets møter. Men rådmannen kan nekte å svare, hvis hun mener spørsmålene ligger utenfor det hun ble innkalt for å besvare, skriver jussprofessor Jan Fridthjof Bernt.

Jussprofessor Jan Fridthjof Bernt

Kommunal Rapport

Publisert i dag, kl. 8.28

1

SPØRSMÅL: I en kommune ba rådmannen om at kontrollutvalget vurderte kommunerevisors rolle i kontrollutvalgsmøtene. Han syntes det var krevende at revisor stiller oppfølgingsspørsmål til rådmann direkte i møtene. Han stilte spørsmål ved om revisjonssjefen kunne stille spørsmål på vegne av kontrollutvalget, og om revisor i det hele tatt skal ha noen slik rolle i kontrollutvalgets saksbehandling.

Hvilke regler gjelder for dette?

SVAR: Kontrollutvalg og revisor er to atskilte deler av kommunens interne tilsyn. Det kan være nyttig først å se på de generelle reglene om disse to organenes organisering og oppgaver:

Revisor har ansvaret for kontroll med kommunens økonomiforvaltning og virksomhet ellers – «regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon» (kommunelovens § 70 nr. 2).

Regnskapsrevisjonen er i første rekke kontroll med årsregnskapet fra rådmannen og kommunale foretak. Den omfatter også kontroll med at økonomiforvaltningen er organisert på en betryggende måte. Saksgangen er formalisert i linjen revisor, kontrollutvalg, formannskap og kommunestyre og er basert på klare skiller mellom de ulike trinn i prosessen. Kontrollutvalget trer først i funksjon når det foreligger en årsberetning fra revisor om årsregnskapet som lagt fram av rådmannen. Rollefordelingen mellom de ulike instansene vil normalt ikke være noe problem.

For forvaltningsrevisjonen er bildet mer komplisert:

Forvaltningsrevisjonen er en bredere anlagt kontroll med lovlighet, måloppnåelse, effektivitet og forsvarlighet av forvaltningens virksomhet. I kommunelovens §77 nr. 4 fastslås det at kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Videre skal utvalget påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen og at blir gjennomført «systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger» (forvaltningsrevisjon).

Dette er en svært viktig presisering av kontrollutvalgets ansvar og arbeidsmåte.

Skal påse at ...

I kommunelovens § 77 står det at kontrollutvalget velges for å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning. I dette ligger det *ikke* at kontrollutvalget er tildelt en selvstendig løpende kontroll- og tilsynsfunksjon med saksbehandling og avgjørelser i enkeltsaker. Utvalget skal påse at det føres kontroll også på andre områder enn regnskapene. Utvalget har ingen selvstendig vedtaksmyndighet, men skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret.

Som grunnlag for sine rapporter kan utvalget foreta de undersøkelser som det mener er nødvendig for å vurdere om administrasjonen påser at kravene til økonomiforvaltning blir oppfylt, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse osv.

Det er altså ikke kontrollutvalget selv som skal forestå disse undersøkelsene, det skal bare påse at de blir gjort, og om nødvendig rapportere til kommunestyret. Det er kommunestyret som så skal vurdere hva som bør gjøres for å rette opp feil og mangler.

Men for å vurdere om systemet fungerer, kan det være nødvendig å gå inn i enkeltsaker. En helt generalisert og abstrakt systemkontroll vil sjelden tilføre noe særlig. Treet må kjennes på sine frukter.

Dette er bakgrunnen for bestemmelsen i kommunelovens § 77 nr. 7. Den gir kontrollutvalget en prinsipiell ubegrenset rett til å «kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene», uavhengig av om det er tale om rent interne forhold i forvaltningen eller opplysninger som er underlagt taushetsplikt.

Det betyr at utvalget både kan kreve skriftlige redegjørelser og innkalle tilsatte i administrasjonen, herunder rådmannen, til å forklare seg for utvalget. Og utvalget avgjør selv hva «det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene».

Revisors rolle

Hvor kommer så revisor inn i bildet ved slik forvaltningsrevisjon? Også forvaltningsrevisjon er en del av revisors ansvar. Nærmere bestemmelser om dette er gitt i revisjonsforskriftens § 7. Dette er en løpende kontroll – «systematiske vurderinger» – som revisor setter i gang etter et fastsatt program eller av eget tiltak i situasjoner der det kommer opp opplysninger som tilsier at slike undersøkelser bør foretas.

Også revisor kan, uten hinder av taushetsplikt, kreve alle de opplysninger/redegjørelser/dokumenter fra kommunen, og foreta de undersøkelser han/hun finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene. Revisor skal fortløpende rapportere til kontrollutvalget om resultatene av forvaltningsrevisjoner.

Kontrollutvalg og revisor er altså to ulike instanser som begge har ansvar forvaltningsrevisjon. Men mens revisor selv har ansvaret for å foreta også slik revisjon av kommunens virksomhet, er kontrollutvalgets oppgave i siste instans å påse at slik revisjon foretas i tilstrekkelig grad og omfang.

Her er ikke rolleforståelsen alltid like klar i utvalgene eller hos allmennheten. Mange oppfatter kontrollutvalget som en slags kommunal domstol, som skal ta stilling til konkrete påstander om feil i kommunal saksbehandling og avgjørelser, for eksempel om noen er inhabil eller om saken er forsvarlig utredet.

Kontrollutvalget har imidlertid ingen slik myndighet, og har normalt heller ikke spesiell kompetanse til å ta stilling til juridiske, forvaltningsmessige eller politiske tvilsspørsmål.

Når utvalget går inn i en enkelt sak eller et bestemt saksområde, vil det primært være med sikte på å få en best mulig avklaring av de faktiske forhold, herunder om man har foretatt den nødvendige kvalitetssikring av de juridiske eller andre faglige vurderingene som de avgjørelsene som er truffet, bygger på.

Revisors rolle i kontrollutvalget

Saker for kontrollutvalget kan enten ha utgangspunkt i en rapport om en undersøkelse fra revisor om foretatt forvaltningsrevisjon, eller kan være satt på dagsordenen av kontrollutvalget selv, enten av lederen eller ved vedtak i utvalget.

At revisor skal rapportere til kontrollutvalget om resultatene av utførte forvaltningsrevisjoner, innebærer at slike rapporter må legges fram for utvalget. Hva kontrollutvalget så velger å gjøre med en slik rapport, er det i utgangspunktet opp til utvalget selv å avgjøre.

Men utvalget skal, etter kontrollutvalgsforskriften § 11, avgi rapport til kommunestyret om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.

Revisor kan i sin rapport til kontrollutvalget komme med anbefalinger om hvordan saksforholdet bør følges opp. Men dette er ikke den formelle innstilling til utvalget. Den er det utvalgets sekretariat som skal utarbeide.

I kontrollutvalgsforskriften § 20 er det bestemmelser om utvalgets sekretariat: **Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Sekretariatets oppgave er å «påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt».**

I praksis vil revisors rapport normalt være det klart viktigste dokument i saken. Men sekretariatet skal foreta en selvstendig vurdering av saksforholdet på grunnlag av rapporten, uavhengig av og uten ytterligere medvirkning av revisor.

Møte- og talerett

Spørsmålet blir så hvilken rolle revisor har når en sak kommer til behandling i kontrollutvalget. Kan han eller hun delta aktivt i møtet, og også stille spørsmål til og kreve svar fra rådmann eller andre tilsatte som er innkalt av utvalget?

Svaret på første del av dette spørsmålet finner vi i kontrollutvalgsforskriften § 19: «Oppdragsansvarlig revisor (...) har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser på møtet protokollert». Revisor har altså rett til å ytre seg og delta debatten, men har ingen formell forslagsrett med rett til å få sine forslag satt under votering, og ingen stemmerett.

Revisor vil også ha rett til å delta i møte der rådmann eller andre tilsatte er innkalt, og må da også kunne kommentere det som framkommer i møtet, også i redegjørelser fra rådmannen eller andre tilsatte som møter der. Revisor må da, på linje med kontrollutvalgets medlemmer, kunne stille spørsmål i tilknytning til den sak som er under behandling.

Rådmannen, eller andre som møter fra administrasjonen, kan imidlertid nekte å svare på spørsmål, hvis de mener dette går ut over rammen for det man er innkalt for å svare på. Men spørsmål som angår det tema den som møter er bedt om å forklare seg om, må besvares, herunder også oppfølgingsspørsmål om samme sak.

Om saken settes på spissen, er det bare kontrollutvalget, ikke enkeltmedlemmer, som kan kreve opplysninger fra administrasjonen. Dette gjelder også revisor når han eller hun møter i utvalget. **Revisors egen rett til å kreve opplysninger etc. må utøves av revisjonen som sådan ved formell forespørsel, ikke av revisor som deltaker i et kontrollutvalgsmøte.**

Jeg vil anta at terskelen for å nekte å svare på slike spørsmål vil – og bør – være høy. Men det må i alle fall være helt legitimt at rådmann eller andre som møter, svarer at dette spørsmålet kan jeg ikke svare på her og nå, men jeg skal undersøke det og komme tilbake.

DELTA I DEBATTEN

Vi setter stor pris på at du deler ny kunnskap, dine egne erfaringer og diskuterer med oss og andre lesere. Du må bruke ditt fulle navn for å delta i debattene. Debatten vil bli moderert i tråd med de presseetiske regler. Modereringen skjer i etterkant av

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalet	22.05.17	07/17
Formannskapet	06.06.17	
Kommunestyret	21.06.17	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	212	

ETNE KOMMUNE - UTTALE TIL ÅRSREKNESKAPEN FOR 2016

Vedlegg:

1. Framlegg til uttale frå kontrollutvalet til årsrekneskapen 2016
2. Revisjonsmelding for 2016 frå Deloitte AS, datert 28.04.17
3. Revisjonsrapport – brev nr. 2 frå Deloitte AS
4. Hovudoversyn – rekneskapen 2016
5. Årsmelding 2016 (eige hefte)

Innleiing

Vedlagt følger hovudoversyn over årsrekneskap til Etne kommune for 2016, signert revisjonsmelding og revisjonsrapport frå Deloitte AS (vedlegg 2 og 3) og framlegg til uttale frå kontrollutvalet (vedlegg 1). Forutan revisor vil rådmann og/eller økonomisjef delta under handsaminga av saka.

Bakgrunn

Det går fram av føreskrift om kontrollutval § 7 at kontrollutvalet skal gi uttale om årsrekneskapen:

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet / kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.

Det er ikkje eit krav om at kontrollutvalet handsamer årsmeldinga, men denne skal følgje med som sakstilfang til saka, og det skal merkast om det er vesentlege avvik mellom årsmeldinga og rekneskapen.

Kommunestyret skal vedta både årsrekneskap og årsmelding i same møte. Årsrekneskapen skal vedtakast etter innstilling frå formannskapet. Om årsrekneskap og årsmelding (for kommuner og fylkeskommuner) står det følgjande i Forskrift om årsrekneskap og årsberetning § 10:

Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget sjølv senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Årsregnskapet skal være avlagt av fagsjef for regnskap innen 15. februar i året etter regnskapsåret.

Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret eller fylkestinget bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret eller fylkestinget samtidig med at årsregnskapet skal behandles.

Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.

Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet skal vurdere tiltak for å bedre den økonomiske oppfølgingen gjennom året dersom det oppstår vesentlige avvik fra regulert budsjett.

Etter forskrifta § 8 skal også kontrollutvalet sjå etter at revisjonen sine merknader (i revisjonsmelding og/eller i årsoppgjersbrev/notat) blir følgt opp.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er Etne kommune sitt avlagde årsrekneskap for 2016 og notar, revisjonsmeldinga og rådmannen si årsrapport.

Årsrekneskapen

Rekneskapen syner eit **brutto driftsresultat** (tilhøvet mellom driftsutgifter inkl. avskrivningar og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringar) på pluss 2 mill. kr.

Netto driftsresultat er brutto driftsresultat justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat blei på pluss 1 mill. kr mot revidert budsjett på minus 1,5 mill. kr. Det gir et resultat på 0,3 %, som er noko under anbefalt nivå på 1,75 %. I fjor var resultatet 1,5 %.

Resultatet er noko lågare enn anbefalt nivå for resultatmargin som Teknisk berekningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) meiner kommunane bør ligge på.

Sum utgifter i investeringsrekneskapen i 2016 er på 28,5 mill. kr. Justert for finanstransaksjonar og inntekter er finansieringsbehovet på 18,2 mill. kr. Investeringsrekneskapen er gjort opp i balanse.

Totalt sett er rekneskapen gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk (driftsoverskot) på 1,9 mill. kr.

Notar

For at rekneskapen skal gje brukarane så god informasjon som mogleg er det viktig at tala i rekneskapen blir supplerte med notar som gjev tydeleg henvisning til kva element i årsrekneskapen dei knyter seg til. Vidare er det i KRS (kommunal rekneskapsstandard) nr 6 lista opp ei rekkje notar som bør vera med i rekneskapen. Notane som er utarbeidde til rekneskapen i år er dei same som tidligare år.

Årsmelding

Etter lova skal det leggjast fram ei årsmelding som skal gi opplysningar om tilhøve som ikkje går fram av rekneskapen og som er viktige i vurderinga av kommunen si økonomiske stoda og resultatet av verksemda, samt om andre forhold av vesentleg tyding for kommunen.

Årsmeldinga skal i følgje årsrekneskap- og årsberetningsforskrifta vere klar innan 31. mars.

Det er krav om at rådmannen skriv noko om kva som er gjort eller om dei planar som er laga innanfor arbeidet med **eigenkontroll** og arbeidet med å heve **etikken** i kommunen. Det skal også skrivast noko om faktiske tilstand når det gjeld **likestilling** i kommunen.

Årsrapporten gir utfyllande opplysningar til det talmateriale som går fram av rekneskapen. Forklaringar på avvik er gjort nærare greie for i rapporten.

I årsmeldinga har rådmannen mellom anna følgjande kommentar om økonomien:

Den økonomiske situasjonen er framleis krevjande. Kommunen fekk eit netto driftsresultat på 0,3 % i 2016 i eit år kommune-Noreg gjekk unormalt godt. Uvanleg høge skatteinntekter gav heile sektoren og Etne kommunen betydeleg meir inntekter enn forventa.

Driftsutgiftene er for høge til at kommunen har ein bærekraftig økonomi. Kommunen har difor gjennomført omfattande omorganiseringar for å redusere driftsutgiftene. I 2016 blei det gjennomført ein gjennomgang av heile den kommunale drifta med tanke på å redusere kostnadsnivået ytterlegare. Omfattande prosessar er utført i 2016 med omlegging og nedbemanning innan Pleie og omsorg og Helse. Arbeidet med å betre økonomien ytterlegare vil halde fram i 2017 for å tilpasse drifta dei økonomiske rammene.

Generelt om innhaldet i ei revisormelding

Atterhald vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som påverkar revisor sin konklusjon på den totale rekneskapen. Presisering vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som ikkje påverkar revisor sin konklusjon om rekneskapen totalt.

I årsoppgjersbrev kan revisor komme med merknader om forhold som er av ein slik karakter at han finner grunnlag for å kommentere det/de. Rådmannen skal då ha hatt høve til å gi sin uttale.

Revisor si revisjonsmelding

Revisjonen har, mellom anna på grunn av påska, lagt fram si revisjonsmelding etter fastsett frist 15. april. Revisor har avlagt så kalla rein melding, dvs. utan atterhald eller presiseringar.

Revisor konkludera med at:

Vi meiner at årsrekneskapen som følgjer me, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2016, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg.

.....

- dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen i alt vesenetlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.
- at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.
- leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Revisor har i tillegg til meldinga, også komme med ei revisjonsrapport (brev nr 2). Ho vil truleg gje ei munnleg orientering i møtet om innhaldet. I revisjonsrapporten har revisor gitt utfylgjande informasjon om deira arbeid.

Utvalet handsama i haust revisjonsrapport brev nr. 1. etter gjennomført interimrevisjon. Oppfølging av denne rapporten vert handsama som eigen sak (8/17) i møtet.

Meldinga frå revisor dannar grunnlaget for om den oppfølginga kontrollutvalet eventuelt må foreta i medhald av føreskrifta § 8. Kontrollutvalet må vurdere om dei vil ha tilbakemelding frå administrasjonen på merknaden i meldinga eller noko av det revisjonen tar opp i møtet.

Kontrollutvalet sin uttale

Vedlagt saka følgjer sekretariatet sitt framlegg til uttale til årsrekneskapen (vedlegg 1).

Kontrollutvalet må vurdere om det er forhold i årsrekneskapen dei vil kommentere i sin uttale til kommunestyret, basert på dokumenta i saka og orienteringa gjeve i møtet.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet i Etne har fylgjande/ingen kommentarar til årsrekneskapen 2016 og vedtek uttale slik den ligg føre / med desse endringane/tillegga.

Aksdal, 15.05.17

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

Til kommunestyret i Etne

Kontrollutvalet sin uttale om Etne kommune sin årsrekneskap for 2016

Innleiing

Kontrollutvalet har i møte den 22.05.17, sak 7/17 handsama Etne kommune sin årsrekneskap for 2016.

Rekneskapen består av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversyn, noteopplysningar og pliktige budsjettopplysningar.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen med notar, revisjonsmeldinga, revisor sitt årsoppgjersbrev og rådmannen sin årsrapport. I tillegg har revisor, rådmann og rekneskapsansvarleg supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar under handsaminga av årsrekneskapen i kontrollutvalet.

Kontrollutvalet sin uttale:

Etne kommune sin årsrekneskap for 2016 er gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskott på 1,9 mill. kroner.

Kontrollutvalet har merka seg at rekneskapen viser eit netto driftsresultat på 1 mill. kroner. Det utgjer 0,3 %, som er noko under anbefalt nivå på 1,75 %.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2016 og for kommunen si økonomiske stode pr. 31.12.16.

Ut over ovannemnde har ikkje kontrollutvalet merknader til Etne kommune sin årsrekneskap for 2016.

Etne, 22.05.17

Ståle Tunesvik
Leiar av kontrollutvalet

Kopi: Formannskapet

Til kommunestyret i ETNE kommune

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 02.05.17
Journalført: 17/162/096
Arkivkode: 212

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Uttale om årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har årsrekneskapen for ETNE kommune som viser kr 276.118.777 til fordeling drift eit rekneskapsmessig mindreforbruk på kr 1.902.641. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2016, driftsrekneskap, investeringsrekneskap, og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og noter til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2016, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen slik det er krav om i lov og forskrift, og har overholdt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport, men ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje slik ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje denne informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom han og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon, ville vi rapportert om det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Administrasjonssjefen sitt ansvar for årsrekneskapen

Administrasjonssjefen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, derunder for at han gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg. Administrasjonssjefen er også ansvarleg for slik intern kontroll han finn naudsynt for å kunne utarbeide et årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som gir inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekka, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feil presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeidar vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er føremålstenlege, og vurderer om rekneskapestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av administrasjonssjefen, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, og tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir ei dekkande framstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og administrasjonssjefen mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betyding som vi har avdekka i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheter av betyding i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar

som ligg til grunn for rekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Haugesund, 28.4.2017

Deloitte AS

Else Holst-Larsen
Statsautorisert revisor

Kopi:
Kontrollutvalet
Administrasjonssjefen

Etne kommune
Att.: Kontrollutvalget
Rådhuset

Sjoarvegen 2,
5590 Etne

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 05.17
Journalført: 17/163/cgl
Arkivkode: 212

Revisjonsrapport nr. 2
(journalføres)

06.04.2017

REVISJONSRAPPORT 2016

1 Innleiing

Vi har avslutta revisjonen av rekneskapen for 2016, og vil nytta høvet til å gje ei kort tilbakemelding om revisjonsarbeidet, og formidla observasjonar som det etter vår vurdering er viktig at leiinga i kommunen er informert om.

Vi har gjennomført dei revisjonshandlingane vi har sett som nødvendige for å få stadfesta at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil eller manglar og som grunnlag for vår revisjonsmelding.

Deloitte utfører ein risikobasert revisjon. Dette inneber at kontrollmetodar og kontrollomfang vert tilpassa risikoen i organisasjon og rutinar. Vi kartlegg og vurderer difor dei viktigaste økonomi- og rekneskapsrutinane for å identifisera kor det er størst risiko for feil i rekneskapsrapporteringa.

Vi vil presisera at det er leiinga i kommunen som er ansvarleg for å etablera og gjennomføra ein tilfredsstillande intern kontroll. Som ein del av dette skal leiinga sjå til at rekneskapsføringa er i samsvar med lover og forskrifter og at formuesforvaltninga er ordna på ein trygg måte.

Kommunen har gjennomgåande etablert tilfredsstillande rutinar, og det er ikkje avdekket vesentlege feil eller manglar ved rekneskapsføringa eller årsrekneskapen. Vi opplever dialogen med kommunen som svært open og god, og vi har fått tilgang til all informasjon vi har bede om.

2 Revisjonen gjennom året

Ved interimrevisjonen har vi på nokre utvalde rekneskapsområde kartlagt og testa om vesentlege interne kontrollar har fungert i heile rekneskapsperioden. I tillegg har vi nytta analysar og kontrolltestar som grunnlag for å vurdere kvaliteten på rekneskapen. Vidare har vi utført kontroll av vesentlege inntekts- og kostnadspostar i rekneskapen.

Vi har ikkje avdekket forhold som var av ein slik karakter eller storleik at dei fører til uvisse med omsyn til den framlagde årsrekneskapen.

Dokumentasjonen på årsrekneskapen som er blitt lagt fram for revisjon har hatt tilfredsstillande kvalitet.

3 Revisjonen av årsoppgjeret

Revisjonen av årsrekneskapen har i stort grad vore retta mot å verifisera balansepostane pr. 31.12.2016. Vi har lagt vekt på å kontrollera at inntekter og gjeld er fullstendige og at eigedelar og utgifter er gyldige. I tillegg har vi avstemt/kontrollert større inntektspostar, som skattar, rammeoverføringar og andre statlege tilskot, og vesentlege kostnader/utbetalingar, som løn, tilskot, avdrag og avskrivingar.

4 Bokføringslova og dokumentasjon av rekneskapen

Bokføringslova (Lov 2004-11-19 nr 73) og bokføringsforskrifta (Forskrift 2004-12-01 nr. 1558) vart frå 1. januar 2011 gjeldande for kommunar og fylkeskommunar, samt kommunale og fylkeskommunale føretak. Det betyr at desse må følgja alle reglane i bokføringslova § 2 til § 14. Vidare må bokføringsforskrifta kapittel 2 til 7 følgjast.

Bokføringslova med forskrifter inneheld enkelte nye krav samt vidarefører ei rekkje krav frå tidlegare lover og forskrifter. På fleire område betyr lova ei innstramming jamført med tidlegare praksis. Bokføringslova § 4 gjev 10 grunnleggjande bokføringsprinsipp som skal følgjast.

Alle betydelege balansepostar er pr 31.12.2016 tilfredstillande dokumentert.

5 Avslutning

Dersom noko skulle vere uklårt i framstillinga ovanfor, eller at det er trong for hjelp i samband med konkretisering og gjennomføring av tilrådde tiltak eller andre forhold, står vi gjerne til teneste.

Med venleg helsing
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

Årsrekneskap 2016

Etne kommune

ETNE KOMMUNE

trygg • raus • engasjert

MOT

Innhold

INNLEIING	3
DEN KOMMUNALE REKNESKAPEN – REKNESKAPSPRINSIPP	4
HOVUDOVERSIKTER	5
REKNESKAPSSKJEMA	9
NOTAR	12
DRIFTSREKNESKAPEN	25
ANSVAR: 1000 RÅDMANN	25
ANSVAR: 1200 LØNN OG PERSONAL	34
ANSVAR: 1400 ETNE OG VINDAFJORD IKT	35
ANSVAR: 1500 ØKONOMI	36
ANSVAR: 1600 UTVIKLING	38
ANSVAR: 1700 TENESTETORG	42
ANSVAR: 2101 ENGE SKULE	45
ANSVAR: 2103 RYGG SKULE	48
ANSVAR: 2105 SKÅNEVIK SKULE	49
ANSVAR: 2201 ENGE BARNEHAGE	51
ANSVAR: 2203 RYGG BARNEHAGE	53
ANSVAR: 2205 SKÅNEVIK BARNEHAGE	54
ANSVAR: 2300 KULTUR	55
ANSVAR: 3000 HELSE OG SOSIAL	59
ANSVAR: 3001 HS AVD.1 BISTAND OMSORG	67
ANSVAR: 3002 HS AVD.2 BISTAND OMSORG	68
ANSVAR: 3500 PLEIE- OG OMS.TENESTER, FELLE	69
ANSVAR: 3501 PLO AVD. 1 ETNE	72
ANSVAR: 3502 PLO AVD. 2 ETNE	73
ANSVAR: 3504 PLO AVD. SKÅNEVIK	74
ANSVAR: 3600 NAV KOMMUNE	76
ANSVAR: 4200 DRIFT/VEDLIKEHALD	78
ANSVAR: 5000 RÅDMANN - FINANS	86
INVESTTERINGSREKNESKAPEN	92
BALANSEREKNESKAPEN	108

Innleiing

Årsrekneskapen for 2016 for Etne kommune vert med dette lagt fram.

Driftsrekneskapen er avslutta med eit netto driftsresultat på kr 1 059 169 mot justert budsjett på kr -1 458 713. Det rekneskapsmessige resultatet som kjem fram etter avsetjingar og bruk av avsetjingar, samt ev. inndekning av fjorårets underskot, vert på kr 6 962 236,16. Opphavleg budsjett var på kr 3 298 345.

Sum bruk av midlar var på kr 379 699 398, medan tilgang på midlar var på kr 379 090 207.

Arbeidskapitalen er redusert med 2 617 978.

Rekneskapen er revidert, jf. revisjonsmelding frå Deloitte.

Etne, 03.04.2017

Pål Nygård
Rådmann

Den kommunale rekneskapen – rekneskapsprinsipp

Generelt

I samsvar med forskrifter for kommunale budsjett og rekneskap, fastsett av Kommunal- og regional departementet 15. desember 2000, fører Etne kommune sin rekneskap etter anordningsprinsippet. Det vil seie at alle kjente inntekter og utgifter vert tatt med i drift- og investeringsrekneskapen for vedkommande år, uavhengig om dei er betalt eller ikkje i rekneskapsåret.

Uteståande fordringar

Uteståande fordringar er bokført til kostpris. Etter dei kommunale rekneskapsforskriftene skal ein gå gjennom fordringane og skrive vekk krav som er uinndrivelege. Dette skal ein gjere for at balanserekneskapen skal vere mest mogleg reell.

Aksjar og partar

Aksjar og partar er oppført til opphavleg innkjøpspris.

Anleggsmidlar/driftsmidlar

Alle varige driftsmidlar med økonomisk levetid over 3 år, og med ein innkjøpspris over kr 100.000,- er ført i investeringsrekneskapen og aktivert i balansen. Avskrivningane er lineære over den økonomiske levetida.

Fond

Fonda i balanserekneskapen er delt i bunde/ubunde kapitalfond, bundne driftsfond og disposisjonsfond. Dei bundne fonda er fond der instansar utanom kommunen har øymerka midlane til særskilte føremål som kommunestyret ikkje kan endra.

Kapitalkonto

Kapitalkonto syner forholdet mellom anleggsmidlane og den delen av langsiktig gjeld som er nytta til å finansiera anleggsmidla. I rekneskapen skal anleggsmidlane minus langsiktig gjeld (korrigert for ubrukte lånemidlar) tilsvara kapitalkonto.

Hovudoversikter

HOVUDOVERSIKT - DRIFTSREKNESKAPEN					
	Note	Rekneskap 2016	Budsjett (end) 2016	Budsjett 2016	Rekneskap 2015
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger	14	11 282 013,34	11 147 022,00	11 879 267,00	11 747 492,53
Andre salgs- og leieinntekter	14	18 636 347,01	18 653 230,00	18 788 349,00	18 260 079,88
Overføringer med krav til motytelse	15	36 358 592,60	22 052 759,00	26 263 418,00	34 571 622,99
Rammetilskudd		136 786 851,00	133 226 000,00	133 226 000,00	135 963 637,00
Andre statlige overføringer		20 909 450,00	18 381 726,00	11 826 475,00	14 296 000,50
Andre overføringer		2 800 810,00	335 565,00	1 162 466,00	3 744 446,64
Skatt på inntekt og formue		97 488 585,24	95 414 000,00	97 914 000,00	87 595 574,70
Eiendomsskatt		17 318 978,70	17 337 395,00	17 322 395,00	17 281 909,93
Andre direkte og indirekte skatter		3 961 693,00	3 826 000,00	3 826 000,00	3 951 683,00
Sum driftsinntekter (B)		345 543 320,89	320 373 697,00	322 208 370,00	327 412 447,17
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	12	179 594 836,03	175 608 704,48	166 844 454,00	173 545 146,78
Sosiale utgifter	2	48 772 504,61	44 697 718,56	52 411 376,00	44 022 429,08
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	13	40 782 485,60	32 193 387,31	32 305 884,00	44 509 159,01
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	13	46 453 520,91	41 715 546,00	35 463 261,00	31 248 531,25
Overføringer	13	18 622 436,25	16 157 368,00	21 588 821,00	18 425 930,83
Avskrivninger	9	9 303 415,00	8 394 343,00	8 394 343,00	9 035 032,00
Fordelte utgifter		-55 798,00	-30 000,00	-886 488,00	-95 668,67
Sum driftsutgifter (C)		343 473 400,40	318 737 067,35	316 121 651,00	320 690 560,28
Brutto driftsresultat (D = B - C)		2 069 920,49	1 636 629,65	6 086 719,00	6 721 886,89
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		2 024 674,20	2 094 548,00	2 094 548,00	2 418 601,31
Mottatte avdrag på utlån		234 502,00	100 000,00	100 000,00	194 302,49
Sum eksterne finansinntekter (E)		2 259 176,20	2 194 548,00	2 194 548,00	2 612 903,80
Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.		4 548 787,01	5 601 155,00	5 601 155,00	4 969 069,72
Avdragsutgifter	8	7 969 555,24	7 969 556,00	7 969 556,00	8 060 423,76
Utlån	18	55 000,00	120 000,00	120 000,00	320 000,00
Sum eksterne finansutgifter (F)		12 573 342,25	13 690 711,00	13 690 711,00	13 349 493,48
Resultat eksterne finanstransaksjoner (G = E - F)		-10 314 166,05	-11 496 163,00	-11 496 163,00	-10 736 589,68
Motpost avskrivninger	9	9 303 415,00	8 400 820,00	8 400 820,00	9 035 032,00
Netto driftsresultat (I)		1 059 169,44	-1 458 713,35	2 991 376,00	5 020 329,21
		0,31 %	-0,46 %	0,93 %	1,53 %
Interne finanstransaksjoner					
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk		4 718 014,24	4 718 014,24	0,00	0,00
Bruk av disposisjonsfond	6	10 107 126,87	9 546 202,87	403 512,00	8 944 060,33
Bruk av bundne fond	6	3 152 391,27	1 860 696,48	883 640,00	2 176 767,04
Sum bruk av avsetninger (J)		17 977 532,38	16 124 913,59	1 287 152,00	11 120 827,37
Overført til investeringsregnskapet		909 591,00	907 760,00	49 169,00	1 074 573,41
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk		0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til disposisjonsfond	6	13 102 171,70	11 206 057,24	3 332 359,00	8 027 553,67
Avsetninger til bundne fond	6	3 122 298,32	2 552 383,00	897 000,00	2 321 015,25
Sum avsetninger (K)		17 134 061,02	14 666 200,24	4 278 528,00	11 423 142,33
Årets rekneskapsmessige mindreforbruk		1 902 640,80	0,00	0,00	0,00
Årets rekneskapsmessige merforbruk		0,00	0,00	0,00	0,00
Sum (L = I + J - K)		1 902 640,80	0,00	0,00	4 718 014,25

HOVUDOVERSIKT - INVESTERINGSREKNESKAPEN				
	Rekneskap 2016	Budsjett (end) 2016	Budsjett 2016	Rekneskap 2015
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom	625 000,00	0,00	0,00	1 208 719,50
Andre salgsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	7 542 111,07	175 000,00	0,00	2 606 274,75
Kompensasjon for meirverdiavgift	4 083 757,15	0,00	0,00	3 542 393,00
Statlige overføringer	0,00	0,00	0,00	506 000,00
Andre overføringer	2 700 000,00	2 700 000,00	0,00	870 000,00
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter (L)	14 950 868,22	2 875 000,00	0,00	8 733 387,25
Utgifter				
Lønnsutgifter	146 048,24	0,00	0,00	0,00
Sosiale utgifter	38 021,04	0,00	0,00	0,00
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	24 238 654,34	17 923 128,90	53 470 600,00	15 991 666,04
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	4 083 757,15	0,00	0,00	3 602 817,00
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter (M)	28 506 480,77	17 923 128,90	53 470 600,00	19 594 483,04
Finanstransaksjoner				
Avdragsutgifter	1 630 999,00	2 096 000,00	2 096 000,00	1 707 808,00
Utlån	1 960 000,00	4 000 000,00	4 000 000,00	2 100 000,00
Kjøp av aksjer og andeler	858 591,00	858 591,00	0,00	1 887 793,00
Dekning av tidlegare års udekket	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetninger til ubundne investeringsfond	136 700,00	49 169,00	49 169,00	135 420,00
Avsetninger til bundne fond	111 356,02	0,00	0,00	781 884,24
Avsetninger til likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum Finans- og finansieringstransaksjoner (N)	4 697 646,02	7 003 760,00	6 145 169,00	6 612 905,24
Finansieringsbehov (O= M + N - L)	18 253 258,57	22 051 888,90	59 615 769,00	17 474 001,03
Dekkast slik:				
Bruk av lån	14 508 786,45	17 971 302,40	57 470 600,00	7 947 100,08
Mottatte avdrag på utlån	1 828 055,02	2 096 000,00	2 096 000,00	2 394 120,24
Salg av aksjer og andeler	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av tidlegare års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer fra driftsregnskapet	909 591,00	907 760,00	49 169,00	1 074 573,41
Bruk av disposisjonsfond	598 640,50	668 640,50	0,00	854 084,59
Bruk av ubundne investeringsfond	408 185,60	408 186,00	0,00	5 204 122,71
Bruk av bundne fond	0,00	0,00	0,00	0,00
Bruk av likviditetsreserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum Finansiering (R)	18 253 258,57	22 051 888,90	59 615 769,00	17 474 001,03
Udisponert overskott	0,00	0,00	0,00	0,00
Udekket underskott	0,00	0,00	0,00	0,00

HOVUDOVERSIKT - TILGANG OG BRUK AV MIDLAR

	Räkneskap 2014
Tilgang av midlar	
Inntekter driftsdel (sum=B)	+ 345 543 320,89
Inntekter investeringsdel (sum=L - 900-905)	+ 14 950 868,22
Innbetalningar ved eksterne finanstrans. driftsdel (sum=E)	+ 2 259 176,20
Innbetalningar ved eksterne finanstrans. investeringsdel	+ 16 336 841,47
Sum tilgang av midlar	= 379 090 206,78
Bruk av midlar	
Utgifter driftsdel (sum=C - 590)	+ 334 169 985,40
Utgifter investeringsdel (sum=M - 590)	+ 28 506 480,77
Utbetaling ved eksterne finanstrans. driftsdel (sum=F)	+ 12 573 342,25
Utbetaling ved eksterne finanstrans. investeringsdel	+ 4 449 590,00
Sum bruk av midlar	= 379 699 398,42
Differanse (tilgang - bruk)	= -609 191,64
Memoriakonto ubrukte lånemidler (+ ved auke)	+ -2 008 786,45
Endring i arbeidskapital	= -2 617 978,09
Avsetningar drift	+ 16 224 470,02
Avsetningar investering	+ 248 056,02
Bruk av avsetningar drift	- 17 977 532,38
Bruk av avsetningar investeringar	- 1 006 826,10
Til avsetning seinare år drift	- 0,00
Til avsetning seinare år investering	- 0,00
Netto avsetningar	= -2 511 832,44

HOVUDOVERSIKT - BALANSE

	Note	Saldo 31.12.2016	Saldo 31.12.2015
EIGENDELAR			
Anleggsmidler		660 691 654,34	626 543 886,35
Faste eiendommer og anlegg	9	249 786 542,84	229 368 891,33
Utstyr, maskiner og transportmidler	9	9 843 806,68	11 546 980,18
Utlån	18	37 594 215,82	37 641 772,84
Aksjer og andeler	4	11 833 612,00	10 975 021,00
Pensjonsmidlar	2	351 633 477,00	337 011 221,00
Omløpsmidlar		130 454 084,69	126 945 268,69
Kortsiktige fordringer		23 346 643,35	26 993 833,00
Premieavvik	2	19 245 673,34	20 400 141,34
Aksjer og andeler	4	0,00	0,00
Sertifikater		0,00	0,00
Obligasjoner		0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskudd		87 861 768,00	79 551 294,35
SUM EIGENDELAR		791 145 739,03	753 489 155,04
EIGENKAPITAL OG GJELD			
Eigenkapital		61 314 343,13	45 733 770,23
Disposisjonsfond	6	39 189 516,21	36 793 111,88
Bundne driftsfond	6	9 104 435,73	9 134 528,68
Ubundne investeringsfond	6	11 249 619,92	11 521 105,52
Bundne investeringsfond	6	5 470 924,18	5 359 568,16
Endringer i R-prinsipp som endrar AK Drift	19	-4 048 436,99	-4 048 436,99
Endringer i R-prinsipp som endrar AK Investering		0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk		1 902 640,80	4 718 014,24
Regnskapsmessig merforbruk		0,00	0,00
Udisponert i investeringsrekneskapen		95 936,37	95 936,37
Udekket i investeringsrekneskapen		0,00	0,00
Kapitalkonto	5	-1 650 293,09	-17 840 057,63
Gjeld			
Langsiktig gjeld		679 185 425,00	663 640 611,00
Pensjonsforpliktelsar	2	443 381 365,00	430 484 920,00
Ihendehaverobligasjonslån		0,00	0,00
Sertifikatlån	7	55 000 000,00	71 500 000,00
Andre lån	7	180 804 060,00	161 655 691,00
		235 804 060,00	
Kortsiktig gjeld		50 645 970,90	44 114 773,81
Kassekredittlån		0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld		50 159 153,55	42 977 020,46
Premieavvik	2	486 817,35	1 137 753,35
SUM EIGENKAPITAL OG GJELD		791 145 739,03	753 489 155,04
Memoriakonto		17 974 882,86	19 633 148,31
Ubrukte lånemidler		17 041 665,86	19 050 452,31
Andre memoriakonti	11	933 217,00	582 696,00
Motkonto for memoriakontiene		-17 974 882,86	-19 633 148,31

Rekneskapsskjema

Rekneskapsskjema 1A - Driftsrekneskapen				
	Rekneskap 2016	Budsjett (end) 2016	Budsjett 2016	Rekneskap 2015
Frie inntekter				
Skatt på inntekt og formue	+	97 488 585	95 414 000	97 914 000
Ordinært rammetilskot	+	136 786 851	133 226 000	135 963 637
Eigedomsskatt	+	17 318 979	17 337 395	17 322 395
Andre direkte eller indirekte skatter	+	3 961 693	3 826 000	3 826 000
Andre generelle statstilskott	+	20 909 450	18 381 726	11 826 475
Sum frie disponible inntekter	=	276 465 558	268 185 121	264 114 870
Finansinntekter				
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	+	2 024 675	2 094 548	2 094 548
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	+	0	0	0
Renteutg., provisjoner og andre finansutgifter	-	4 548 787	5 601 155	5 601 155
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	0	0	0
Avdrag på lån	-	7 969 555	7 969 556	7 969 556
Netto finansinntekter/-utgifter	=	-10 493 667	-11 476 163	-11 476 163
Avsetninger				
Til dekning av tidlegare rek. mindreforbruk	-	0	0	0
Til ubundne avsetninger	-	13 102 172	11 206 057	3 332 359
Til bundne avsetninger	-	3 122 298	2 552 383	897 000
Bruk av tidlegare års rek. mindreforbruk	+	4 718 014	4 718 014	0
Bruk av ubundne avsetninger	+	10 107 127	9 546 203	403 512
Bruk av bundne avsetninger	+	12 455 806	10 261 516	9 284 460
Netto avsetninger	=	11 056 477	10 767 293	5 458 613
Overført til investeringsrekneskapen	-	909 591	907 760	49 169
Til fordeling drift	=	276 118 777	266 568 491	258 048 151
Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	=	274 216 136	266 568 491	258 048 151
Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk	=	-1 902 641	0	0
				-4 718 014

Rekneskapsskjema 1B - Driftsrekneskapen				
Ansvar	Rekneskap 2016	Budsjett (end) 2016	Budsjett 2016	Rekneskap 2015
Til fordeling drift (frå rekneskapsskjema 1A)	266 815 362	258 167 671	249 647 331	248 175 598
Fordelt slik:				
1000 RÅDMANN	23 853 557	21 860 175	34 566 840	24 926 653
1200 LØNN OG PERSONAL	3 195 161	3 247 794	3 220 094	3 135 594
1400 IKT	2 873 932	3 120 739	3 069 837	3 055 662
1500 ØKONOMI	4 831 528	4 875 836	5 001 857	5 828 044
1600 UTVIKLING	12 149 045	11 346 242	10 787 795	11 875 996
1700 TENESTETORG	3 968 481	3 691 490	3 256 984	4 417 836
2101 ENGE SKULE	41 123 472	39 992 371	36 960 171	37 849 959
2103 RYGG SKULE	29 891	24 003	0	2 384 965
2105 SKÅNEVIK SKULE	15 341 930	14 794 056	13 662 901	14 151 413
2201 ENGE BARNEHAGE	12 447 281	12 308 712	10 639 874	11 011 734
2203 RYGG BARNEHAGE	3 115 290	3 247 250	2 896 104	3 249 650
2205 SKÅNEVIK BARNEHAGE	8 043 992	7 802 744	7 205 471	7 665 862
2300 KULTUR	8 807 240	8 426 719	8 405 857	7 991 430
3000 HELSE OG SOSIAL	41 857 717	40 232 981	32 129 941	28 766 923
3001 HS AVD. 1 BISTAND OMSORG	32 038	38 278	0	0
3002 HS AVD. 2 BISTAND OMSORG	12 353 851	14 638 241	12 467 901	11 588 883
3500 PLEIE- OG OMS.TENESTER, FELLES	3 532 199	4 044 737	2 322 333	2 214 194
3501 PLO AVD. 1 ETNE	16 244 758	15 979 710	15 633 765	16 016 953
3502 PLO AVD. 2 ETNE	18 742 640	18 196 738	18 146 529	18 650 150
3504 PLO AVD. SKÅNEVIK	15 845 472	15 374 896	15 907 394	15 438 801
3600 NAV KOMMUNE	6 400 538	5 983 217	4 797 084	4 716 418
4200 DRIFT/VEDLIKEHALD	11 937 435	10 628 654	10 876 511	10 592 830
5000 RÅDMANN - FINANS	-1 814 726	-1 687 912	-2 307 912	-2 072 366
Sum fordelt til ordinær drift	264 912 722	258 167 671	249 647 331	243 457 587

Rekneskapsskjema 2A - Investeringsrekneskapen					
		Rekneskap 2016	Budsjett(end) 2016	Budsjett 2016	Rekneskap 2015
Investeringar i anleggsmidler	+	28 506 480,77	17 923 128,90	53 470 600,00	19 594 483,04
Utlån og forskutteringar	+	2 818 591,00	4 858 591,00	4 000 000,00	3 987 793,00
Avdrag på lån	+	1 630 999,00	2 096 000,00	2 096 000,00	1 707 808,00
Avsetningar	+	248 056,02	49 169,00	49 169,00	917 304,24
Årets finansierungsbehov	=	33 204 126,79	24 926 888,90	59 615 769,00	26 207 388,28
Finansielt slik:					
Bruk av lånemidler	+	14 508 786,45	17 971 302,40	57 470 600,00	7 947 100,08
Inntekter frå sal av anleggsmidler	+	625 000,00	0,00	0,00	1 208 719,50
Tilskot til investeringar	+	2 700 000,00	2 700 000,00	0,00	1 376 000,00
Kompensasjon for meirverdiavgift		4 083 757,15	0,00	0,00	3 542 393,00
Mottekne avdrag på utlån og refusjonar	+	9 370 166,09	2 271 000,00	2 096 000,00	5 000 394,99
Andre inntekter	+	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum ekstern finansiering	=	31 287 709,69	22 942 302,40	59 566 600,00	19 074 607,57
Overført frå driftsrekneskapen	+	909 591,00	907 760,00	49 169,00	1 074 573,41
Bruk av avsetningar	+	1 006 826,10	1 076 826,50	0,00	6 058 207,30
Sum finansiering	=	33 204 126,79	24 926 888,90	59 615 769,00	26 207 388,28
Udekket/udisponert	=	0,00	0,00	0,00	0,00

Rekneskapsskjema

Rekneskapsskjema 2B - Investeringsrekneskapen				
Prosjekt	Rekneskap 2016	Budsjett(end) 2016	Budsjett 2016	Rekneskap 2015
Til investeringar i anleggsmidler (frå skjema 2A)	28 506 481	17 923 129	53 470 600	19 594 483
Fordelt slik:				
50001 GRUNNINNLØYSING UTBYGGING AREAL	0	1 448 194	1 500 000	0
50007 EDB-INVESTERINGAR	0	200 000	200 000	0
50017 OPPRUSTING KOMMUNALE BYGNINGAR	0	0	500 000	0
50024 UTLÅN - FORMIDLINGSLÅN (HBANK)	0	0	0	60 424
50032 SAL AV TOMTER NÆRING	0	0	0	21 675
50033 SAL AV BUSTADTOMTER	5 560	0	0	12 350
50049 FERDIGSTILLING - EIKANES (MØRKELI)	287 927	200 000	0	81 388
50076 BUSTADOMRÅDE FITJA (2005)	0	0	0	39 425
50115 SKAKKESENTER, BIBLIOTEK (2010)	0	0	0	223 372
50116 SKAKKESENTER, KULTURSKULE, UNDERVISNING (2010)	120 000	190 000	0	86 745
50123 ETNE OMS.SENTER, NYBYGG (2013)	8 176 148	5 000 000	45 000 000	520 995
50128 OMBYGGING ROM TINGHUSET (2011)	50 817	40 653	0	0
50129 UTBYGGING AV BARNEHAGEN I SKÅNEVIK (2011)	41 875	0	0	98 508
50132 ENGE KUNSTGR. BANE, P-PLASS M/SYKKEL OG GANGSTI (20	51 806	51 806	0	9 956
50141 ARBEIDSKYRKJA - OPPARBEIDING AV VEG OG P-PLASS (201	5 975	4 780	0	0
50151 LEKNESTANGEN	0	0	0	2 125
50153 BYGGEMODNING KAMBE (2013)	481 345	477 595	0	20 930
50158 SKILT VEGNAMN (2014)	319 621	255 696	0	178 724
50159 KAMBE VASSVERK OPPGRADERING (2013)	0	0	0	45 698
50161 HAMN EIKEMO (2013)	6 188	4 950	0	75 000
50162 OPPRUSTING OSNESVEGEN (2013)	3 155 576	2 525 733	0	1 499 129
50165 KAI SKÅNEVIK (2013)	33 500	26 800	0	0
50169 OPPGRADERINGSPLAN VEGAR OG BRUAR	0	0	2 500 000	0
50179 MIDL. LØSYING SKÅNEVIK BHG (2015)	254 257	203 406	0	2 691 348
50180 NYTT KONTOR BUFELLESSKAPET (2015)	285 726	0	0	367 445
50181 OPPRUSTING IVELANDSHUSET (2014)	64 745	51 796	0	426 487
50182 NYTT BOREHULL KYRPIING (2014)	0	0	0	108 944
50184 OPPRUSTING SILANLEGG SKÅNEVIK	0	0	0	816 325
50185 OPPGRADERING SKÅNEVIK SKULE (2015)	976 205	780 964	0	1 241 310
50186 VENTILASJONSANLEGG TINGHUSET (2015)	0	0	0	795 730
50187 BIL OPPMÅLING (2015)	0	0	0	119 400
50188 OMBYGGING REDUKSJONSVENTIL (2015)	0	0	0	185 621
50189 RULLESPORTBANE ETNE (2015)	0	0	0	1 276 956
50190 RULLESPORTBANE SKÅNEVIK (2015)	0	0	0	1 000 000
50191 PRESTALIO - UTBYGGING (2015)	7 744 424	0	0	2 677 171
50192 INVESTERINGAR ENGE SKULE (2015)	0	0	0	611 129
50193 FRETTEVEGEN (2015)	0	0	0	1 112 970
50194 EKSTRA UTSTYR BRANN (2015)	0	0	0	661 250
50195 NYE LOKALAR OG INVENTAR FELLES IKT	0	0	0	474 004
50196 NY BRANNBIL ETNE BRANNSTASJON (2016)	0	0	3 000 000	0
50197 ETNE SILANLEGG (2016)	560 734	500 000	500 000	2 931
50198 OVERVATN SKÅNEVIK (2015)	24 259	19 407	0	718 417
50199 OMBYGGING BRANNBIL ETNE (2015)	0	0	0	268 750
50200 DAGTANK SILDE (2015)	3 480	3 480	0	247 940
50201 NYTT GJERDE ENGE BARNEHAGE (2015)	0	0	0	236 003
50202 UTEAREAL ENGE SKULE (2016)	645 089	516 071	150 000	0
50203 UTEAREAL SKÅNEVIK SKULE (2016)	171 044	120 600	120 600	0
50204 KRYSS PRESTALIO (2015)	0	0	0	210 000
50205 GRUNNERVERV FIKSE	20 505	0	0	0
50206 OPPGRADERING VASSVERK ETNESJØEN (2016)	9 970	250 000	0	0
50207 VASSLEDNING ENGE BRU (2016)	14 166	15 000	0	0
50208 ASFALTERING LEKNESTANGEN	935 146	1 100 000	0	0
50209 ASFALTERING STADIONVEGEN	846 215	1 200 000	0	0
50210 ASFALTERING TONGANE	430 531	340 000	0	0
50211 ASFALTERING KAMBEVEGEN	745 176	640 000	0	0
50212 ASFALTERING SETERVEGEN	456 822	425 000	0	0
50213 BELYSNING TONGANEVEGEN (2016)	743 478	594 782	0	0
50214 OMBYGGING SKÅNEVIK OMSORGSSENTER (2017)	47 006	0	0	0
50220 LEKEPLASS ENGE BARNEHAGE (2016)	127 503	102 003	0	0
50221 ASFALTERING STIKKVEG SILDE (2016)	314 249	285 000	0	0
50226 VASSKUM ENGE	349 413	349 413	0	0
55002 PLANARB. NÆRINGSOMR. FIKSE	0	0	0	367 907
SUM	28 506 481	17 923 129	53 470 600	19 594 482

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	22.05.17	08/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

TILBAKEMELDING PÅ INTERIMSREVISJON

Saksvedlegg: tilbakemelding frå rådmannen - motteke 08.05.17

Bakgrunn:

Deloitte AS gjennomførte hausten 2016 interimsrevisjon av Etne kommune. Utvalet fekk i møtet 22.11.16 framlagt revisjonsrapport nr. 1, og gjorde i sak 22/16 følgjande vedtak.

Etne kontrollutval tek revisjonsrapport nr. 1, dagsett 06.10.16 frå Deloitte AS til orientering.

Kontrollutvalet ber rådmannen gje ei skriftleg tilbakemelding til utvalet innan 01.05.17 om korleis tilrådingane i revisjonsrapporten er følgt opp.

Rådmannen har i eit skriv, som sekretariatet mottok den 08.05.17 gjort greie for korleis revisjonen sine tilrådingar har blitt følgt opp.

I skrivet, som er vedlagt saka, har rådmannen punktvis gjort greie for oppfølginga av dei fire tilrådingar i rapporten.

Han skriv følgjande:

1. Kommunen har endra reiserekningskjema slik at reisene skal spesifiserast med eksakt adresse. Reiserekningskjema ligg på etne.kommune.no under "For tilsette".

2. Eigedomsskattelova heimlar utskrivning av eigedomsskatt på «faste eigedomar ut frå tilhøva den 1. januar i skatteåret», jf. esktl. § 4. I dette ligg at eigedomane må vere ferdigstilte per 1. januar for at dei skal få eigedomsskatt det gjeldande skatteåret.

For å generere eigedomsskatt for aktuelle eigedommar, nyttar kommunen ein eigedomsskattemodul som automatisk reknar ut skattegrunnlag og årleg skatt. Modulen baserer seg på opplysningar om bygningstype og areal frå Matrikkelen. Det er først når bygga er registrert med ferdigattest eller som «tatt i bruk» i Matrikkelen at systemet automatisk kan nytte desse opplysningane for å generere eigedomsskatt.

Dette er i tråd med eigedomsskattelova sine føresegner, og slik systemet er meint å fungere:

Når eit bygg vert registrert med ferdigattest, vil dette automatisk fangast opp av eigedomsskattemodulen, og eigedomsskatt for komande skatteår vil bli automatisk generert.

Denne ordninga fører i utgangspunktet til automatisk likehandsaming av alle ferdigregistrerte bygg, og gjer at ein slepp å følgje opp dette manuelt. Kommunen har vore i kontakt med KS, og dei anbefalar sterkt å knytte generering av eigedomsskatt for nye bygg til registrering av ferdigattest. I følgje KS vil dette vere den beste og mest kvalitetssikre måten å fange opp nye bygg på.

Eit alternativ til denne ordninga er å skrive ut eigedomsskatt når det har gått ei viss tid frå igangsettingsløyve er gitt. Øvrige kommunale avgifter vert t.d. knytt til bygg eitt år etter at igangsettingsløyve er gitt. I eigedomsskattesamanheng er det imidlertid ein del ulemper med denne ordninga.

For det første er det ikkje alle igangsettingsløyver som resulterer i eit ferdigstilt bygg. Dersom ein byrjar å skrive ut eigedomsskatt med utgangspunkt i at det har gått eitt år eller meir frå igangsettingsløyve vart gitt, risikerer ein å skrive ut eigedomsskatt på bygg som ikkje fins/er skattbare. Dette er i strid med eigedomsskattelova.

Vidare er det slik at mange av bygga med igangsettingsløyve anten ikkje er registrert med areal, eller er registrert med areal som ikkje er kvalitetssikra. Ofte vert ikkje korrekt areal lagt inn i Matrikkelen før bygget er registrert ferdigstilt. Dermed vil det ikkje vere mogleg å generere (korrekt) eigedomsskatt for desse bygga.

Skal ein knyte eigedomsskatt til desse bygga utan ferdigattest, må det difor skje manuelt for kvart enkelt bygg. Dette er arbeidskrevjande. Sidan eigedomsskatten vert automatisk generert når bygg vert registert som ferdigstilte i matrikkelen, vil slik manuell generering og føre til at eigedomsskatten vert dobbel om/når ferdigattest vert registrert i Matrikkelen.

Å skrive ut eigedomsskatt basert på igangsettingsløyve skapar altså ein del problemstillingar som ein unngår om ein tek utgangspunkt i ferdigattesten. Utskriving basert på igangsettingsløyve vil krevje at den som skriv ut eigedomsskatten må undersøke 1) om bygga med igangsettingsløyve faktisk er ferdigstilt, og 2) ta rede på det aktuelle arealet der dette ikkje er registrert. Desse opplysningane må så manuelt leggjast inn i eigedomsskattemodulen, og ein må så fortløypande ha kontroll på om/når bygga formelt vert registrert med ferdigattest slik at ein unngår dobbel skatt.

Det vil vere vanskeleg for den som skriv ut eigedomsskatten å ha kontroll på kor vidt bygg faktisk er ferdigstilte og i så fall kva areal dei har. Skal ein finne ut av dette, må ein rett og slett synfare alle bygga på lista over igangsettingsløyve. Det vil vere kostnadskrevjande å sende takstmenn for å synfare bygg som berre potensielt eksisterer. Nyttar ein ordninga medferdigattest, vil dei relevante opplysningane gå fram av attesten.

3. Økonomileiaren sine tilgangar er gjennomgått og vurdert om det er grunnlag for endringar. Økonomileiar sine tilgangar i HRM er etter dette begrensa til spørjetilgang, med unnatak av applikasjonar knytt til budsjettssimulering - der har han skrivetilgang.

4. Kommunen skal i gang med eit prosjekt rundt informasjonstryggleik. Her vil me samhandle med Vindaffjord i deira prosjektarbeid som pågår. Kvar kommune vil arbeide ut sin eigen plan for informasjonstryggleik. For det som gjeld IKT vil kommunane einast om sams retningslinjer, slik at den felles IKT-eininga slepp å forhalde seg til to ulike regelsett.

IKT har begynt på eit dokumentasjonsløp for å få på plass formaliserte rutinar og skriftleg dokumentasjon. IKT har fått ny rutine på brukertilganger. Kommunen har system for dokumentasjon, og arbeider med å få inn dokumentasjon på system og rutinar. Kommunen har mykje dokumentasjon frå tidligare, men dette må settast i system for at det blir enkelt tilgjengelig.

Sekretariatet sine kommentarar

I følge kontrollutvalsforskrifta med merknader, ligg det til kontrollutvalget å sjå til at rådmannen følgjer opp rapportar. Det ligg ikkje til kontrollutvalet å fastsette korleis administrasjonen skal følgje opp påviste avvik/manglar i det konkrete tilfellet, då dette er rådmannen sitt ansvar. Kontrollutvalet kan likevel melde saka vidare til kommunestyret dersom kontrollutvalet meiner saka ikkje er følgt opp på ein tilfredsstillande måte.

Dette synes ikkje være aktuelt i denne saka. Tilbakemeldinga er rådmannen sitt svar. Tilrådingane er følgt opp og forbetringstiltak er sett i verk, eller der er lagt planar for oppfølging.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Etne kontrollutval tek rådmannen si tilbakemelding på revisjonsrapport nr. 1 til orientering.

Aksdal, 15.05.17

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

Tilbakemelding frå Rådmannen til kontrollutvalet i sak 22/16

I særutskrift i sak 22/16 frå kontrollutvalet sitt møte 21.11.16 framgår det at kontrollutvalet gjorde mellom anna følgjande vedtak i saka:

«Etne kontrollutval tek revisjonsrapport nr. 1, dagsett 06.10.16 frå Deloitte AS til orientering. Kontrollutvalet ber rådmannen gje ei skriftleg tilbakemelding til utvalet innan 01.05.17 om korleis tilrådingane i revisjonsrapporten er følgt opp.»

Deloitte AS utførte hausten 2016 interimrevisjon av Etne kommune. Deloitte si vurdering av risiko og kontroll på rutinenivå, er kommentert nedanfor, under dei einskilde områda som er revidert:

«3.1 Kontroll av transaksjonar / bilag

Kommunen har etablert system og rutinar som sikrar kontroll med transaksjonane (transaksjonskontroller). Kontrollen skal sørge for at inntekter, innkjøp, tilskot, løn og andre oppgavepliktige ytingar blir handtert i samsvar med gjeldande lover, reglar og avtalar, og at inntekter og utgifter vert følgt opp i forhold til budsjett og planar. På inntektsområdet er føremålet vidare å sikre at inntekter blir rett berekna og innbetalt, og at uteståande krav blir følgt opp.

Eit viktig kontrollelement er kravet om at alle bilag skal vera tilvist.

Dette inneberer at alle disposisjonar som inneber økonomiske forpliktingar skal stadfestast av ein som har budsjettdisponeringsmynde. Den som har budsjettdisponeringsmynde kan ikkje godkjenne godtgjersle eller andre utbetalingar til seg sjølv.

Vi har føretatt terminvise kontrollar av krav om kompensasjon for meirverdiavgift. Ein revisjon av dette inneberer handlingar for å innhente revisjonsbevis for beløpa og opplysningane i kompensasjonsoppgåva. Meir spesifikt betyr dette at vi plukkar ut eit tilfeldig utval av kostnadane, og kontrollerer at kommunen har behandla desse kostnadane riktig avgifts messig.

Vi har ikkje avdekkja feil knyta til den terminvise kontrollen av krav om kompensasjonen av meirverdiavgift.

3.2 Innkjøpsområdet

I vår gjennomgang av drifts- og investerings rekneskapen, har vi gjennomgått kommunens rutinar omkring innkjøp og inngåande fakturaer. Vi har kartlagt rutinar gjennom samtalar med økonomileiar. Ved denne gjennomgangen har vi ikkje avdekkja svakheiter ved dei interne kontrollane.

3.3 Løn

I vår gjennomgang av lønnsområdet, har vi gjennomgått kommunens rutinar omkring registrering, oppdatering og lønnskjøring. Vi har kartlagt rutinar gjennom samtalar med lønnskonsulentane. Ved denne gjennomgangen har vi ikkje avdekkja svakheiter ved dei interne kontrollane.

Vi har fått stadfesta at der er innarbeida gode system kring dei viktigaste rutinane på lønnsområdet og vår konklusjon er at det har vore etablert tilfredsstillande kontrollar i lønnsprosessane.

Når det gjeld reiserekningar har vi gjennom vår interim revisjon avdekket avvik. Avvikene vi har funnet gjeld manglende eksakte adresser for kvar ein kjører frå og til når ein har krav på kilometergodtgjersle.

Ein reiserekning skal minst innehalde følgjande opplysningar:

- arbeidstakers navn, adresse og underskrift,
- dato for avreise og hjemkomst for hver yrkes-tjenestereise,
- formålet med reisen,
- hvilke arrangement arbeidstakeren har deltatt på
- fremstilling av reiseruten med angivelse av lokal kjøring på oppdragsstedet og årsaken til eventuelle omkjøringer, og
- totalt utkjørt distanse beregnet på grunnlag av bilens kilometerteller (evt. trip-teller) ved begynnelsen og slutten av hver yrkes-tjenestereise.
- navn på passasjer det kreves passasjertillegg for.

Vi tilrår at ein ikkje godtek og registrerer reiserekningar der detaljert reiserute manglar.

3.4 Inntektsområde

I interim revisjonen har vi velt ut og testa inntektsrutiner innan eigenbetaling for institusjons- og omsorgstenester, VA-tenester og eigedomsskatt. Føremålet har vært å kontrollere at det er etablert system og kontroll som sikrer at alle fakturerte inntekter er i samsvar med grunnlaget (dei tenestene som er levert), og at inntektene vert bokført i rett periode med rett beløp.

Det var gjennomgående god kvalitet på dokumentasjonen som vart kontrollert og det vart ikkje avdekket vesentlege feil eller manglar ved grunnlag og beregningar. Kommunen startar innkreving av eigedomsskatt når det er utstedt ferdigattest. Dette betyr at det i enkelte tilfelle kan gå fleire år frå bygget er tatt i bruk til det blir betalt eigedomsskatt.

Revisjonen foreslår at oppstart innkreving av eigedomsskatt samordnast med innkreving av VA-tenester slik at ein unngår dette innteksttapet. (Unntak for bustadeigedommar i samsvar med politisk vedtak.)

3.5 Tilgangstyring og arbeidsdeling

Arbidsdeling er ein viktig del av internkontrollen for å førebygge feil og misligheter. I ein mindre kommune med relativt liten administrasjon kan dette by på utfordringar.

Etne kommune har i stor grad etablert denne kontrollen og har tilfredsstillende arbeidsdeling på vesentlege områder, men økonomileiar har omfattande tilgangar og tilvisingsmyndighet.

Vi anbefaler at ein gjennomgår økonomileiaren sine tilgangar og vurderer om det er grunnlag for endringar som ytterlegare kan betre internkontrollen.

3.6 Overordna IT kontroller

I samtale med IT-sjefen fram det fram at det manglar skiftlege overordna rutiner og analyser:

- o IT-risikoanalyse, her har ein berre uformelle vurderingar
- o Overordna IT-sikkerhetspolicy, har ikkje samla oversikt, det ein har er gammalt og utdatert
- o Rutiner for endringshandtering, ein har system men dette er ikkje implementert på ein god måte

Nå det gjeld tilgangskontroll er ny rutine under arbeid, mens overvaking av drift fungerer godt sjølv med uformelle rutinar.

Vi anbefaler at ein formaliserer rutinar og sørger for skriftleg dokumentasjon på risikoanalyser og sikkerhetspolicy.»

Tilrådingane i revisjonsrapporten kan samanfattast slik:

1. Vi tilrår at ein ikkje godtek og registrerer reiserekningar der detaljert reiserute manglar.
2. Revisjonen foreslår at oppstart innkreving av eigedomsskatt samordnast med innkreving av VA-tenester slik at ein unngår dette inntektstapet. (Unntak for bustadeigedommar i samsvar med politisk vedtak.)
3. Vi anbefaler at ein gjennomgår økonomileiaren sine tilgangar og vurderer om det er grunnlag for endringar som ytterlegare kan betre internkontrollen.
4. Vi anbefaler at ein formaliserer rutinar og sørger for skriftleg dokumentasjon på risikoanalyser og sikkerhetspolicy.

Tilbakemelding på tilrådingane:

1. Kommunen har endra reiserekningsskjema slik at reisene skal spesifiserast med eksakt adresse. Reiserekningsskjema ligg på etne.kommune.no under "For tilsette".
2. Eigedomsskattelova heimlar utskriving av eigedomsskatt på «faste eigedomar ut frå tilhøva den 1. januar i skatteåret», jf. esktl. § 4. I dette ligg at eigedomane må vere ferdigstilte per 1. januar for at dei skal få eigedomsskatt det gjeldande skatteåret.

For å generere eigedomsskatt for aktuelle eigedommar, nyttar kommunen ein eigedomsskattemodul som automatisk reknar ut skattegrunnlag og årleg skatt. Modulen baserer seg på opplysningar om bygningstype og areal frå Matrikkelen. Det er først når bygga er registrert med ferdigattest eller som «tatt i bruk» i Matrikkelen at systemet automatisk kan nytte desse opplysningane for å generere eigedomsskatt.

Dette er i tråd med eigedomsskattelova sine føresegrer, og slik systemet er meint å fungere: Når eit bygg vert registrert med ferdigattest, vil dette automatisk fangast opp av eigedomsskattemodulen, og eigedomsskatt for komande skatteår vil bli automatisk generert.

Denne ordninga fører i utgangspunktet til automatisk likehandsaming av alle ferdigregistrerte bygg, og gjer at ein slepp å følgje opp dette manuelt. Kommunen har vore i kontakt med KS, og dei anbefalar sterkt å knytte generering av eigedomsskatt for nye bygg til registrering av ferdigattest. I følgje KS vil dette vere den beste og mest kvalitetssikre måten å fange opp nye bygg på.

Eit alternativ til denne ordninga er å skrive ut eigedomsskatt når det har gått ei viss tid frå igangsettingsløyve er gitt. Øvrige kommunale avgifter vert t.d. knytt til bygg eitt år etter at igangsettingsløyve er gitt. I eigedomsskattesamanheng er det imidlertid ein del ulemper med denne ordninga.

For det første er det ikkje alle igangsettingsløyver som resulterer i eit ferdigstilt bygg. Dersom ein byrjar å skrive ut eigedomsskatt med utgangspunkt i at det har gått eitt år eller meir frå igangsettingsløyve vart gitt, risikerer ein å skrive ut eigedomsskatt på bygg som ikkje fins/er skattbare. Dette er i strid med eigedomsskattelova.

Vidare er det slik at mange av bygga med igangsettingsløyve anten ikkje er registrert med areal, eller er registrert med areal som ikkje er kvalitetssikra. Ofte vert ikkje korrekt areal lagt inn i Matrikkelen før bygget er registrert ferdigstilt. Dermed vil det ikkje vere mogleg å generere (korrekt) eigedomsskatt for desse bygga.

Skal ein knyte eigedomsskatt til desse bygga utan ferdigattest, må det difor skje manuelt for kvart enkelt bygg. Dette er arbeidskrevjande. Sidan eigedomsskatten vert automatisk generert når bygg vert registrert som ferdigstilt i matrikkelen, vil slik manuell generering og føre til at eigedomsskatten vert dobbel om/når ferdigattest vert registrert i Matrikkelen.

Å skrive ut eigedomsskatt basert på igangsettingsløyve skapar altså ein del problemstillingar som ein unngår om ein tek utgangspunkt i ferdigattesten. Utskriving basert på igangsettingsløyve vil krevje at den som skriv ut eigedomsskatten må undersøke 1) om bygga med igangsettingsløyve faktisk er ferdigstilt, og 2) ta rede på det aktuelle arealet der dette ikkje er registrert. Desse opplysningane må så manuelt leggjast inn i eigedomsskattemodulen, og ein må så fortløypande ha kontroll på om/når bygga formelt vert registrert med ferdigattest slik at ein unngår dobbel skatt.

Det vil vere vanskeleg for den som skriv ut eigedomsskatten å ha kontroll på kor vidt bygg faktisk er ferdigstilt og i så fall kva areal dei har. Skal ein finne ut av dette, må ein rett og slett synfare alle bygga på lista over igangsettingsløyve. Det vil vere kostnadskrevjande å sende takstmenn for å synfare bygg som berre potensielt eksisterer. Nyttar ein ordninga med ferdigattest, vil dei relevante opplysningane gå fram av attesten.

3. Økonomileiaren sine tilgangar er gjennomgått og vurdert om det er grunnlag for endringar. Økonomileiar sine tilgangar i HRM er etter dette begrensa til spørjetilgang, med unntak av applikasjonar knytt til budsjettssimulering - der har han skrivetilgang.
4. Kommunen skal i gang med eit prosjekt rundt informasjonstryggleik. Her vil me samhandle med Vindafjord i deira prosjektarbeid som pågår. Kvar kommune vil arbeide ut sin eigen plan for informasjonstryggleik. For det som gjeld IKT vil kommunane einast om sams retningslinjer, slik at den felles IKT-eininga slepp å forhalde seg til to ulike regelsett.

IKT har begynt på eit dokumentasjonsløp for å få på plass formaliserte rutinar og skriftleg dokumentasjon. IKT har fått ny rutine på brukertilgangar. Kommunen har system for dokumentasjon, og arbeider med å få inn dokumentasjon på system og rutinar. Kommunen har mykje dokumentasjon frå tidligare, men dette må settast i system for at det blir enkelt tilgjengelig.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	22.05.17	09/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

REVISOR SI EIGENERKLÆRING FOR 2017

Vedlegg: Revisor si egenerklæring, dagsett 20.01.17 – frå Deloitte AS

Saksorientering:

Kommunelova § 79 og forskrift om revisjon (revisjonsforskriftene) kap. 6 (§§ 13 – 15) slår fast at oppdragsansvarleg revisor for kommunar skal være uavhengig til den reviderte verksemd.

Forskriftene slår også fast at oppfølging av dette kravet ligg til kontrollutvalet. Ifølgje kommunelova § 79 skal den som gjennomfører revisjon for ein kommune ikkje ta oppdrag for kommunen dersom revisor eller revisor sine nærstående har ein slik tilknytning til kommunen at den kan svekke revisor sin sjølvstende og objektivitet. I tillegg seier forskriftene §§ 13 og 14 noe om dei krav som vert stilt for at revisor skal være uavhengig, og dei atterhald som gjeld for revisor ved gjennomføring av revisjonsoppdraget.

Vurdering:

I følgje revisjonsforskriftene § 15 skal oppdragsansvarleg revisor årleg, og elles ved behov, gje ein skriftleg egenerklæring av si sjølvstende til kontrollutvalet. Krav til sjølvstende og objektivitet gjeld også for revisoren sin medarbeidarar, men det er berre oppdragsansvarleg revisor som pliktar og leggje fram ei skriftleg vurdering for kontrollutvalet.

Sekretariatet har motteke vedlagde fråsegn, der revisor gjer greie for si sjølvstende overfor kommunen i samsvar med krava i kommunelova og i revisjonsforskriftene. Det går her fram at det ikkje ligg føre noko som tyer på at revisor ikkje er uavhengig i forhold til Etne kommune. Fråsegna vert gitt på revisor sitt eige ansvar og skal ikkje godkjennast av kontrollutvalet, men takas til orientering.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet tar den framlagde egenerklæring for 2017 frå oppdragsansvarleg revisor Else Holst-Larsen – Deloitte AS, til orientering.

Aksdal, 15.05.17

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

Til kontrollutvalget Etne kommune

20. januar 2017

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 14. 02. 17
Journalført: 17/66/096
Arkivkode: 33

Vurdering av uavhengighet

Innledning

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. Ved Deloitte's planlegging av oppdraget vil vurdering av uavhengigheten til hver enkelt revisor i kommunens revisjonsteam inngå som et eget punkt i planleggingen. Oppdragsansvarlig revisors skriftlige egenvurdering skal ligge som et vedlegg til denne vurderingen.

Både kommuneloven (§ 79) og forskrift om revisjon (kap. 6) setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovens og forskriftens krav til uavhengighet

I flg. Kommuneloven § 79 og § 13 i forskrift om revisjon kan den som foretar revisjon ikke:

1. være ansatt i andre stillinger i kommunen eller i virksomhet som kommunen deltar i
2. være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i
3. delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet, når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiver, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon
4. ha nærstående (ektefelle, samboer, nære slektninger), som har slik tilknytning til revidert at det kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet.

I tillegg stiller loven § 79 og forskriften § 14 følgende begrensninger:

5. revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
6. revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs. kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
7. revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven

8. det må ikke foreligge andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av revisjonsoppgavene

Revisors egenvurdering av punktene ovenfor

Pkt. 1: Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet.</i>
Pkt. 2: Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.</i>
Pkt. 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Pkt. 4: Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Etne kommune som har betydning for min uavhengighet og objektivitet.</i>
Pkt. 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor Etne kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i> <i>Før slike tjenester utføres av Deloitte AS foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i> <i>Revisor besvarer daglig spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i>
Pkt. 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor Etne kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>

Pkt. 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Deloitte AS for tiden opptrer som fullmektig for Etne kommune.</i>
Pkt. 8: Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tillitten til min uavhengighet og objektivitet.</i>

Med vennlig hilsen
Deloitte

Else Holst-Larsen
Statsautorisert revisor